

Brassói Lapok

XL. évfolyam

146 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétfő

1934. évi július 2

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcenti méterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK DICSŐSZENTMÁRTONT!

A vaskarikagyár

Írta: Tanódy Endre

Az erdélyi hitleristák legutóbbi diestelen fegyvertényéről csak egyetlen vélekedés lehetséges és ez egybehangzóan meg is nyilatkozott mindenütt, ahol a demagógia és lázítás méreganyaga az elméket még el nem bódította.

A kiáltványnak magyarázata egyszerű. A liberális párt kormányaláépésekor Duca a romániai németekkel megállapodást kötött, amely arra kötelezi a szászokat, hogy legkésőbb ez év július hó elsejéig feloszlatják a hitlerista szervezeteket és megszüntetik ezt a mozgalmat. Megszüntetik önként, mert különben csak természetes lett volna, hogy a kormány oszlassa fel őket ugyanakkor, mikor a román fasiszta szervezetet, a gárdát feloszlatták. Most az erdélyi hitleristák a végzetes nap előtt térdencsuszva hűséget esküsznek, megígadják, hogy a magyarokat és ezt nyilván azért teszik, mert tudják, hogy ez a kérdés a legközelebbi minisztertanácson napirendre kerül és bizonyára nincsenek kétségei ennek a minisztertanácsnak a határozatai felől.

Ha ma az országban a kormány volna az aktív hatalom egyedüli és kizárólagos letéteményese, úgy ez a szégyenteljes nyilatkozat nem hangzott volna el, mert hiszen a hitleristáknak is van hitleristákhoz való eszük és jól tudják, hogy mindez hiábavaló lenne, mert ezt a kormány akkor is csak egyféléképpen oldhatná meg, ha kétféléképpen akarná. Lehetetlen meghagynia egy idegen katonai és fasiszta csoportosulást, ha saját fiainak ugyanezt nem engedni meg. Mit válaszoljon a gárdának, ha az a törvénytelen feloszlást mártírkoszorúval jelképezően levágott fején megkérdezi, hogy milyen címen lehet eltüntetni a román gárdát, mikor a német gárda nem hal meg, csak megadja magát?

Igy volna ez, ha... De nem így van! Az erdélyi hitleristák tudják, hogy még van reményük. Még vannak valakik, akik életüket megfoghathatják, de ezek ezt csak akkor tehetik, ha védencük olyan vaskos, olyan durva, olyan szédítő hűségnyilatkozatot tesz, amely elállítja a legvadabb nacionalizmus lélegzetét és amelyre ne lehessen feloszlási rendelettel válaszolni anélkül, hogy a közvélemény legnemzetibb irányai teljes rokonszenvedéssel a hű németek felé ne forduljanak.

Márpedig a politikában és főként ebben a politikában, annak, aki élni akar, annak mindenképp lélegznie kell. Ez a lélegzet nem mindig tiszta illatú, de ez a politikával jár. Őszintén, esodálkoztam azon a csodálkozásokon, amellyel az erdélyi különítmény nyilatkozatát fogadták. A megdöbbenésen, hogy a leghevesebb nemzeti önérték emberei, önértéke és nemzetiük ilyen elárulására képesek. Aki esodálkozik, az feleli, hogy a nemzeti jogok és nemzeti önértékek feladása egyike azon monopoliáknak, amelyeket a fasiszta vezérek a maguk számára tartanak fenn. Hitler egy hónapon belül lemondott a korridorról a lengyelekkel szemben és az ansluszról Musolinival szemben. Ha szegény Brüning, vagy Stresemann ilyesmire csak céloztak volna is, a Hitler legényei fényes nappal verték volna agyon őket az utcán. Arra, hogy meg is tegyék, gondolni sem lehetett, amint hogy ők maguk sem gondoltak rá.

Ha Hitler megtehette ezt nagyban, miért ne tehetnék meg megfelelően leszállított arányban az ő erdélyi vezérei? Elvégre platonikus érzelmi kijelentésekről van csak szó, államhűségéről, egy kis denunciacióval felvirágozva, hogy ékeesebb és tetszetősebb legyen az ajánlása.

Az egész csak egy bizonyítékkal több arra, hogy a fasiszmusnak a nemzeti gondolat semmivel sem magasabbrendű érték, mint a színes ing. Eszköz mind a kettő, éppúgy, mint a linóleum. Éppúgy mint a gyűjtőtábor, éppúgy,

Csak Párisba és Prágába megy a miniszterelnök

A nemzeti-parasztpárti gunyosan bírálta a költségvetést

Hétfőn tárgyalja a képviselőház a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslatot

Bukarest, július 1.

Tatarescu miniszterelnök külföldi utjának programját véglegesen megállapították. A miniszterelnök 9-én, hétfőn indul el Párisba, onnan azonban nem Londonba, hanem Prágába megy. Londoni látogatásától most eltekintenek. Távolléte alatt a miniszterelnököt, aki 8 napig lesz külföldön, vagy Inculeț belügyminiszter, vagy Franasovici közlekedésszügyi miniszter fogja helyettesíteni.

A jövő hét végén Titulescu külügyminiszter is elhagyja az országot s Franciaországba utazik. Titulescu minden valószínűség szerint Dél-Franciaországban tölti nyári szabadságát.

A parlament rendkívüli ülészakának végetértével tehát kezdetét veszi a politikai vakáció is, amelyre vonatkozólag az Epoca a minap azt jósolta, hogy aligha lesz csendes és zavartalan.

A KÖLTSÉGVETÉS VITÁJA

A képviselőház szombat délelőtti ülésén folytatták a költségvetés általános vitáját. Az első hozzászóló Raducanu nemzeti-parasztpárti képviselő volt, aki előbb megállapította, hogy a pénzügyminiszter tulbecsüli a lakosság teherbíróképességét, majd gunyolódni kezdett. Felémelte például, hogy a pénzügyminiszter — bizonyára az időjárásban bízva — tulontul nagy sörfogyasztásra számít.

mint a pogrom, az egyetlen szent cél elérése. Ez a szent cél pedig a szabadságok fegyveres leverése, abból a további, még szentebb célból, hogy a fasiszta-klíka foglalja el azokat a hatalmi és kereseti állásokat, melyeket ma, a parlamentáris rendszer mellett, a polgári osztály fiai egymás között szabad versennyel és politikai csatározások esélyei szerint osztanak fel.

Ebben a „magasabb egységben“, ebben a közös konkvizitádori kalandban minden nemzet fasisztái könnyen egyesülhetnek. Így áll elő közös tábora a különböző nemzetek fasisztáinak, akik azt hirdetik, hogy a nemzeteknek egymás elleni irtó harca az emberi társadalom östörvénye és a világ örök rendje. Sportvállalkozás ez, amelyhez csapatokat szerződte nek és beszedik a meccsre szóló beléptidíjakat.

Az életmentő hűségnyilatkozat is az ilyen közös akciónak a vonalában áll és csak arra szolgál, hogy az erdélyi hitleristák zavartalanul beilleszkedhessenek a romániai fasiszmusba, amely van, ha nem látszik is. Ha nem volna, mivel lehetne magyarázni azt a szüntelen erőfeszítést, amit maga a kormány és az összes tömegpártok külön-külön és néha együtt — lásd Dinu Brătianu és Maniu tanácskozását

Slavescu pénzügyminiszter: Ön tanár, Raducanu ur? Beleakaszodhatik nagyon sok más tételbe, de kérem, hagyja ezt a méltatlan gunyolódást.

Junián: A pénzügyminiszter ur elmélete — úgy látszik — abban áll, hogy ha esik az eső, nő a káposzta, ha az emberek szomjasak, sok sört isznak.

Ezután Mihaescu Stefan szintén nemzeti-parasztpárti bírálja a költségvetési

javaslatot.

A délutáni ülésen Madgearu volt pénzügyminiszter boncolgatta és kifogásolta a javaslatot, amelyet a pénzügyminiszter még az ülés befejeztéig meg akart szavaztatni.

A szenátus a hét elején szavazza meg a költségvetést, amely azért július elseji hatállyal lép életbe.

A nemzeti munkavédelmi javaslat alkotmányellenes szakasza

A nemzeti munka védelméről szóló javaslatot a képviselőház hétfőn veszi tárgyalás alá. A javaslatnak a szenátus által megszavazott szövegében a kisebbségekre nézve legsérlemesebb 4. szakasz pontosan így szól:

„A kereskedelmi törvénykönyv rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése mellett köteleztetnek a jelen törvény 1. szakaszában felsorolt vállalatok, hogy román nyelven vezessék naplójukat, főkönyvüket, leltárkönyvüket és egész belföldi levelezésüket“.

A javaslatnak e képtelen szakasza ellen a képviselőházi vitában fellep az ellenzék jórésze s remélhető, hogy sikerülni fog vagy teljesen törölni, vagy el-

fogadhatóan módosítani ezt az egyaránt alkotmány- és kisebbségvédelmi szerződésellenes szakaszt, amely nagy felháborodást kelt az egész kisebbségi fronton.

KIBŐVÍTIK A SKODA-BIZOTTSÁGOT

A kormány elhatározta, hogy a Skoda-ügy kivizsgálására kiküldött parlamenti bizottságot, amelynek eddig csak képviselők a tagjai,

tízennhat szenátorral kibővítik. A szenátorok ugyanis méltatlankodtak, hogy őket mellőzték a parlamenti vizsgáló-bizottság összeállításánál s így eselen a napidíjaktól, amelyek a bizottság aprólékos, de a lényegét valójában forró

— a láthatatlan ellenféllel szemben kifejtése?

Ha pedig van, akkor azon sem lehetne csodálkoznia, ha a magyarok ellen intézett támadás után a magyar fasiszták továbbra is a németekkel mennek, mert rájuk is áll, hogy első problémájuk a demokratikus rendszer lemondása, hogy az utána áhitott parancsuramban a maguk helyeit elfoglalják. És efelől nyugodtan szédíthetnének tovább a nemzeti gondolat egyeduralmával, amelyet kis boltjaik részére eddig is követeltek. Nemzeti gondolat és látszólagos kiegyenlítése ezeknek a egymáshoz Közép- és Kelet-Európában, a háború után halottaitól feltámasztott neonacionalizmus korszakában!

Ellentmondások és ellentmondások, végig az egész lejtő vonalon, amely a szakadék felé görgeti a világot. Ezeknek az ellentmondásoknak formulákkal, és pedig hazug formulákkal való látszólagos kiegyenlítése ezeknek a napoknak legfőbb és legnehezebb gondja.

Bármennyire tehetetlenek is a tömegek — és ezuttal a tömegek alatt nem a proletariátust, hanem a középosztályt kell érteni, — mégis veszedelmes volna őket politikai gondolat és politikai irányítás nélkül hagyni.

Mindenre „mondani“ kell valamit, mindent el kell nevezni, be kell állítani úgy, amint ebben az esetben is formulát találnak arra, hogy a nemzeti árulást és a nemzeti handa-bandát a fasiszta munka egyetlen közös eszközévé avasszák össze.

Olvasztják fából a vaskarikát! Ennek az iparnak volna talán még mindig keletje, de természetesen ennek is csak magas vámvédélemmel, mert nem mi vagyunk az egyetlen ország, ahol ennek az iparnak telephelyi és más előnyös feltételei fennforognak. Márpedig ezt minden ország külön adottságának megfelelően kell előállítani.

Malraun megmondotta, hogy amikor a középosztály gazdasági egzisztenciája veszélybe kerül, akkor fasiszmus jön. De azt nem mondotta meg, hogy mikor megjön, akkor ezt a veszélyt el is hárítja. Ezt csak hiszik azok, akik a fasiszta vezéreket követik és akiknek azután a vezérek a vaskarikát az orrukba fűzik, hogy megszélesítve táncoltassák őket, saját dallamaikra.

Nemzeti megértés a nemzetuszító fasiszmban, ime egy szépen kikerekített, fából készült vaskarikája annak a gyárnak, amelynek ége a román, német és magyar fasiszták jegyzék egymásiránti teljes tisztelettel.

készen áll a gyanúsított munkájáért bizonyságot tenni, még jó sokáig járni fognak.

MIKLÓS HERCEG

Aki már régebben külföldre utazott a testnevelési és légügyi problémák tanulmányozására, pénteken este repülőgépen visszatért a fővárosba.

A képviselőház földművelésügyi bizottsága tegnap is, ma is tárgyalta a szövetségi törvény módosításáról szóló javaslatot. Ifjabb Cosma képviselő kérte, hogy az erdélyi közbirtokosságokat is vegyék be a szövetségi rendszerbe, amihez Negura alminiszter nem járult hozzá. Ezt csak külön törvénnyel lehetne, szerinte kimondani. Abrudbányai Ede magyar-párti képviselő kérte, hogy azokon a vidékeken, ahol a magyarság többségben él, ne kötelezzék a szövetségeket a

könyvek románul való vezetésére, hanem csak a mérleg legyen románnyelvű. Negura alminiszter erre azt válaszolta, hogy az állam csak úgy tudja ellenőrizni a szövetségeket, ha azok ügyvezetése nemcsak magyar nyelven történik.

A törvényvéleményező tanács kebelében nézeteltérés támadt a kormány felhatalmazási javaslatának alkotmányosságát illetően. A tanács egyik tagja, Filitti, különvéleményt jelentett be a többség jóváhagyó állásfoglalásával szemben. Különvéleményét azzal indokolja, hogy a javaslat túllépi a végrehajtó hatalom, azaz a kormány hatáskörét, mert jogot ad neki például törvénnyel létesített hivatalok megszüntetésére és illetékek megváltoztatására. Ez csak a parlamentnek állhat hatalmában s ennél fogva a javaslat Filitti tanácsos szerint alkotmányellenes.

ÉKSZER

A „D'ARGY” puder doboza olyan, mint egy ékszer. Öröme és meglepetést okoz a tartalmáért, mint a legfinálabb izlést is kielégíti.

Egy szerény kérdés

A nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslat szenátusi tárgyalásán Gyárfás Elemér felszólalt és megkérdezte, hogy „a kormány a törvény végrehajtásánál nem fog-e faji és vallási különbséget tenni a szónak hitleri értelmében?”

Az idézetet a magyar párt hivatalos lapjából vesszük, így tehát el kell hinnünk, hogy a csiki szenátor és a nagyváradi Erdélyi Lapok főmunkatársa a szenátusban valóban beszélt a hitleri elméletéről, melynek a kisebbségekre való alkalmazását nem tartja kívánatosnak.

Tapsolnunk kellene a szenátor urnak, ha ugyanakkor a nevével jegyzett lapban napnap után nem jelenne meg olyan tartalmú cikkek, melyek éles ellentétben állanak azzal, amit ő a szenátusban mondott. Nem célunk most felidézni azokat az elfeledtetéseket, melyek a demokráciáról és a zsidókérdésről, vagy ha Gyárfásnak így tetszik: a „hitleri értelem”-ről a nagyváradi lap hasábjain napvilágot láttak. Véleményünket egyébként is közzé tesszük már ebben a kérdésben.

Ezennel legfőnnebb csak arról lehet szó, hogy megkérdezzük Gyárfást: mikor őszinte, akkor-e amikor nevét és politikai presztízsét odaadta ahhoz a felelőtlen és szemérmetlen jeltékhöz, mely kisebbségi életünkbe gyújtó és robbantó csóvákat dobál, nemzeti, gazdasági és kulturális értékeink ellen tör, kényszerzubbonyba akarja parancsolni az erdélyi szellemet és maszlagnet hint a kutakba, ahonnan eddig a megértés és az idővel való haladás életét, tiszta vizét merítettük, vagy most volt őszinte, amikor, mintegy rádöbbenve az általa szignált farizeuspolitikában rejlő nagy veszélyekre, az aggodalom hangján tiltakozik?

A kérdés jogos, mert mi történik akkor, ha a szakminiszter ép a nagyváradi lapra való hivatkozással inti le a szövegről tiltakozó magyar szenátort. Mi történik akkor, ha ennek a lapnak felelőtlen és üzletszerű igazgatását, mint a magyar közvélemény megnyilatkozását könyvelik el Bukarestben?

Gyárfás Elemér hirtelen őszinte megnyilatkozása nagy tanulságokat rejt magában: A Sulyok-féle fajvédő apostolok bohóckodásaitól nincs ugyan mit féltetni a magyar kisebbség józan tömegeit, de tartani lehet attól, hogy a rosszindulat és az ürügyet kereső hatalmi politika ezekből a kőtyagos rikácsolásokból, ha érdekei megkívánják, megkomponálja majd a gyászindulót, amivel szépen eltemeti ama csekély jogainkat is, melyekért ma olyan szörnyű harcot kell folytatnunk.

A „hitleri értelem” a mi nyelvünkre lefordítva és helyzetünkbe áttéve a halál értelmét jelenti. Ha a nagyváradi lapnak tetszik ez a játék, ám folytassa tovább. De ezek után intenzívebben fog érdekelni minket a „hitleri értelem” mellett a „Gyárfási következetesség” is.

Kakassy Endre

BOGARAK

tűcsökök, poloskák, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók a

KATOL

japán rovarpor által.

Brassói gépkocsi irtózatos karambolja Ploestiben

Allítólag aludt a soffőr s nekiment egy lovasszekérnek

Ploesti, július 1.

Sulyos közlekedési karambol történt az éjjel Ploesti város egyik utcáján.

A Pakesy György tulajdonát képező Brassó 364 rendszámú gépkocsi, amelyet Dumitrescu Constantin soffőr vezetett, az Oretilor-utcában belerohant Banu Costache Breaza de sus községbeli gazda

lovasszekérébe.

A száguldó gépkocsi összerongcsolta a két lovat, a gazdát pedig életveszélyesen megsebesítette.

A rendőrség őrizetbe vette a soffőrt, a kiről, a gazda vallomása alapján, kiderült, hogy aludt az irányítókerékkel. A vizsgálat folyik.

Temesváron is nagyarányu buktatás volt az írásbeli érettségén

Nagyváradon aránylag jó az eredmény

Temesvár, július 1.

Előző számunkban beszámoltunk az országsszerte folyó érettségi vizsgák írásbelijének eredményéről. Ez az eredmény — amint kimutattuk — rendkívül szomorú volt a kisebbségi érettségizők szempontjából. Az írásbelin jelentkező magyar diákoknak 60—75 százalékát könyörtelenül elbuktatták.

Hasonlóan szomorú jelentés érkezett Temesvárról is, ahol a Diaconovici-Loga fiuliceumban megtartott érettségi írásbeli vizsgán jelentkező

71 diák közül 45 bukott meg.

Az eredmény részletezése: A Diaconovici-Loga fiuliceum 30 növendéke közül 13, a temesvári zsidó liceum 12 növendéke közül 10(!), az oravici fiuliceum 12 növendéke közül 7, a lugosi fiuliceum 17 növendéke közül 15 (!) bukott meg az írásbeli vizsgán.

A nagyváradi érettségi írásbelijének eredménye — amint azt tudósítónk közli — már sokkal jobb volt. A nagyváradi Goidu-liceumban tartott írásbeli vizsgán ugyanis a 116 jelentkező közül 98-at szóbeli vizsgára engedtek. Itt a magyar jelentkezők arányszámát nem ismerjük.

„Heil” Groza!...

A baloldali „ekések” jobboldali felvonulása

Hitleri karfelemeléssel vonultak el Groza Péter volt miniszter előtt a dévakörnyéki falvak román földművesei

Déva, július 1.

Péter és Pál napján, pénteken, a déli órákban, mintegy kétszáz földműves katonás rendben felvonult Déva utcáin. A menet négyes sorokban, fegyverrel meztelen lépésekkel elvonult Groza Péter volt miniszter háza előtt. Mintegy vezényszóra fasiszta üdvözlésre emelte jobbkarját, éljenezte Grozát, aztán úgy amint jött, katonás rendben kivonult a városból.

A felvonuló földművesek a dévakörnyéki falvakból gyülekeztek össze a város határában és amikor együtt voltak, csak akkor vonultak be, hogy fasiszta módra üdvözlőljék a vezért Péter napján, mely Grozának nevenapja.

Amikor a menet elvonult Groza háza kertjében állott és a fasiszta köszönést ő is felemelt jobbkarjával viszonzta.

A falusiak ovációja, melyben vezérüket, az Ekések Frontjának alapítóját és szervezőjét részesítették, nagy feltűnést keltett.

Hogy ugymondjuk, meglepte az embereket. Különösen a megyeháza urakat, akik, ha akarták, ha nem, kénytelenek voltak végignézni a felvonulást, minthogy a megyeháza egyik frontjának ablakai, éppen azok, ahol a megyefőnök hivatalai vannak, szemben vannak a Groza-házzal.

Az a mód volt feltűnő, ahogy ezt az egész felvonulást megrendezték. A fegyverrel masírozás, a néma bevonulás és az ováció utáni néma kivonulás a városból.

És ahogy ott állott a „vezér” villájának kertjében, kalap nélkül, zöld nyári ingben, felemelt jobbkarjával, keményen és fogadtatva az elvonuló csapat éljenezését.

Mint egy Mussolini, mint egy Hitler a hitleri bajusz nélkül, mint egy valódi fasiszta vezér.

A felvonulás ellen a hatóságok nem tettek semmit. Talán nem is tettek. Rendezett volt és fegyverrel meztelen. Különben is, mire észbekaptak, a menet már elvonult és a város határában szétesett, hogy a résztvevők visszatérjenek falujukba.

Egy jobbvági földművest kiléptetünk a sorból és beszélgetni kezdtünk vele:

— Ki rendezte a felvonulást?
— Mi rendeztük magunk. Ekések vagyunk és bemasírozunk, hogy üdvözlőljük a vezért, mert ma Péter napja van.
— Maguk hitleristák?
— Plugárok vagyunk.
— De úgy köszönnek, mint a hitleristák!
— Így tanítottak, ez a mi jelünk.

— Ki tanította magukat erre? Észreveszi, hogy elszóltta magát, zavarba jön:

— Senki... Mi magunk határoztuk el, hogy így fogjuk köszönteni a vezéreinket.

— Mind egyfaluból valók?

— Nem, több faluból gyűltünk össze.

— Mondja csak — folytatjuk — mi akarnak maguk?

Látszik rajta, hogy zavarba hoztuk a kérdéssel, mert nem tudja, mit válaszoljon. Aztán azt mondja:

— Tessék megkérdezni Groza minisztertől, mert ő a mi vezérünk! Groza miniszter majd megmondja, hogy mit akarunk mi, a plugárok!...

Ezzel visszamegy a sorba és a többiekkel együtt tele tüdővel óhajtja, hogy éljen Groza, a mi vezérünk!

Groza Péter, miután többször volt miniszter, az 1927 évi Averescu kormánybuktás után visszavonult a politikától és hat évig nem volt semmilyen pártnak tagja. Olykor megszólalt, kiméletlenül elmondta véleményét erről vagy arról, egy kis vihart támasztott és utána megint behúzódott a hallgatás csigaházába.

Tavaly aztán megint az aktivitás tere lépett. Megalakította az Ekések Front-

— Epekő, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik hűgysavas sok tulszaporodásában és közhvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által állapotuk javulását érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló szaktekintélye hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József viz biztosan és rendkívül kevésmesen ható hashajtó s ezért prostata- és vesebajoknál, valamint vakbélműtétek után is ajánlják.

ját és egy népgyűlésen, amelyre sok ezer földművest vonultatott fel, kihirdette programját.

Ez a program általános megütközést keltett az összes politikai pártoknál, mert olyan radikális és baloldali, hogy az már egyenesen a Marzescu-féle rendtörvénybe ütközött.

Groza és pártja azóta indeksszre van téve. Az Ekések Frontját úgy a nemzeti, mint a liberális kormány nem tekinti rendpártnak, hanem olyan szervezethez, amely a fennálló alkotmányos rendre veszélyes és a baloldali parasztdiktatúrát propagálja. Éppen ezért nem engedik az ekéseket gyűlekezni és nem paktálnak velük a választások idején.

Eszerint Groza pártja amolyan parasztkommunista párt volna.

A felvonulás ezzel szemben a hitleri karfelemeléssel azt mutatja, hogy jobboldali fasiszta.

Vajjon a kettő közül melyik?

— Sem az egyik, sem a másik — mondja Groza miniszter, akit megkérdeztünk. Az Ekés Front külön utakon megy. A maga külön útján...

Szóval nem minden ut vezet Rómába, sőt Bukarestbe sem.

p. m.

A tökéletes borotvapenge

Repr. GL N. H. BALTHAZAR
București, Str. Șelari 7

A BUKOTT DIÁK

★

Az aratás Péterpáljával egyidejűleg megjelent a szekundák Péterpálja is.

Idézzük egy hajdani kiváló pedagógus kijelentését:

„En sohasem buktattam el senkit és emiatt sohasem éreztem lelkiismeretfurdalást. Azt tartottam mindig, hogy az a tanár, aki buktat, önmagának is szekundát ad. Annyit jelent ez, hogy a diákot nem volt képes a tantárgyra megtanítani. A buktott diák tanára vert csapat vezére. Ez pedig nem dicsőség...”

Igazán nagyon el lehet azon gondolkodni, hogy a tanár tudásán vagy a hatalmán van-e a főhangsúly? Minden tanár jó tanár? Vagy elég, ha csak a hatalmával tanít? A kaszárnyákban talán nem kell pedagógiai készség, elég a drill és, ám az iskola munkáját nem lehet csak a hatalomra a tekintély-elv kiméletlen alkalmazására alapítani. Ha a tekintélytulteng az iskolában, kaszárnyaszellemet fejleszt és a nevelés helyébe itt is a drill lép. A diák pedig lassanként ellenséget lát a tanárában, valóságos csatározásokat folytat ellene, minden lehető alkalmat kihasználva igyekszik, aminek azután a tanulmányaiban is kárát látja. A tantárgy is ellenségévé válik. A tekintély látszólag megmarad, de a nevelő hatás?

Jönnek azután a szekundák és a buktott diákok pszichózisba kergetik. Hogyan, egy ember ítélete szent és megfellebbezhetetlen? Hiszen a gyilkos fölött egy tucat esküdt és három szakbíró ítélkezik és mégis alkalma van — többször is — fellebbezni és perújítást kérni. Csak a diák van kiszolgáltatva véglegesen annak az embernek, aki vádlója és bírja egy székelyben. Kétségtelen, hogy ez az ítélet mindig helytálló, még a legjobb szándék mellett is helytálló? Nem jó volna az iskolában is felülvizsgálati fórumokat kreálni? A gyilkos az erkölcs és az egész világrend ellen vétett, mégse büntetik mindig halállal, de mindig van joga fellebbezni. A nyolc-tíz iskolai tantárgy és az osztályzati jegy világa azonban nem az egész élet és nem is örökérvényű. Tehát az igazsága se lehet megdönthetetlen, különösen, ha az egy ember szájából hangzott el.

És különösen, ha az ember már erősebben alá van vetve fizikuma gyarlóságainak és gyöngeségeinek és annak a végzetes befolyásnak, amely nem akarja elismerni máshol sem a fellebbezést, az élet jogát. Vagy az „ép testben ép lélek” a tanárra nem vonatkozik? Bizony az nagy hiba, ha az elaggott vagy beteg tanár a maga örömtelenségével, keserűségével, szeszélyével, (természetes irigységével) megkeseríti a diák életét, amit pedig neki kellene felderítenie, az életöröm számára megnyitni és fogékonnyá tennie. Csak az taníthasson, aki örülni tud.

A tanítás optimista irányzata a modern pedagógia legfontosabb követelménye. Ahol az optimizmuson csorba esik, ott a részen belép a reakciós szellem. És a reakciós iskola minden tantárgyat reakciósan tanít. Az iskola célja szociális, tehát a tanárt szociális felelősség terheli. A középkor iskolája középkort nevel. A buktatás rendszere pedig buktott diákokat. És lélekben megbésett, buktott embereket.

Mindenekelőtt a buktatást kell eltörlölni. Az osztályozás ugyis csak relatív, az osztályzati számra korlátozott igazság még nem igazság. Ha hat tárgyból buktott is el a diák, ez még nem jelenti azt, hogy hasznavehetetlen. Az se ritka eset, hogy aki valamelyik tantárgyból elbukott, később éppen abban a tudományban alkot kiválót. És főleg nem lehet a buktatás megbélyegzés. Ez nem pedagógus elv, ehhez a pedagógusnak nincs joga. A gonosztevőket büntető törvénykönyv gondoskodik arról, hogy a súlyos bűntettek elkövetői se járjanak örökös bolygással és a büntetés letöltése után bizonyos idővel a büntetés emlékét is eltörli. Arról is intézkedik a törvény, hogy az elszennvedett büntetést senkinek felhívni, forgatni nem szabad és aki megteszi, maga részesül büntetésben. De ki mossa le a buktott diák bélyegét?

A társadalom a maga hivatásának a betöltésére testben, lélekben, tudásban erős, bizó és öröme, alkotásra képes, intakt egyedeket kíván utánpótlásnak az iskolától. Az életre és a megújulásra való nevelést.

A vendiák és ifjú diák nálunk rendezte a legszörnyűbb sorsdöntőket.

Fényes nappal lelőtték az utcán egy budapesti bankszolgát és elrabolták az aktatáskáját

Revolveres harc közben menekültek el a banditák
Üres volt az elrabolt aktatáska

Budapest, július 1.

Ma délelőtt Budapesten amerikai rablótámadást követett el két, eddig ismeretlen bandita.

A Hazai Bank altisztje Jobbán István a Széchenyi-utcában haladt aktatáskával a hóna alatt, amikor hirtelen egy autó kanyarodott elé, amelyből két férfi ugrott ki.

Az egyik revolverből rálőtt Jobbánra, a másik pedig kikapta az aktatáskát a

hóna alól és ismét felugorva az autóra, elrobbant.

Az altisztet a lövés a karján súlyosan megsebesítette és így védekezésre nem is gondolhatott. Segélykiáltására rendőrök taxin üldözőbe vették a Kossuth Lajos-utca felé robogó autót.

A rablók tüzeltek a rendőrökre is.

de ezuttal nem találtak. A Váci-uton folytatódott az izgalmas hajszá, ahol

a rablók ismét lövöldöztek üldözőikre és sikerült is nekik egérutat nyerni.

A táskában, melyet az altisztől elraboltak, nem volt egy fillér sem, mert az altiszt csak most készült a Nemzeti Bankban nagyobb összeget felvenni.

Az autóról időközben megállapították, hogy a rablók ellopták tulajdonosától.

A budapesti rendőrség általános razzitát rendelt el a rablók kézrekerítésére.

175 millió frankot fordít a francia kormány a munkanélküliség leküzdésére

A kamara kétszer egymásután bizalmat szavazott a kormánynak

Páris, július 1.

A francia képviselőházban a forgalmi adók kulsának egységesítéséről szóló szakasz tárgyalásánál többen azt az aggodalmukat fejezték ki, hogy a rendelkezés hátrányosan érintene több mezőgazdasági terméket.

Doumergue miniszterelnök kijelentette, hogy a törvény célja a való tekintettel, a kormány egyetlen módosító javaslatot sem fogadhat el.

Guichard képviselő felveti a bizalmi kérdést, mire a kamara 324 szavazattal 223 ellen a javaslatot elutasította és bizalmat szavazott a kormánynak.

A forgalmi adóra vonatkozó szakasz tárgyalása során a kormány újra felvetette a bizalmi kérdést. A szakaszt a kamara 353 szavazattal 212 ellenében, eredeti megszövegezésében elfogadta és újra bizalmat szavazott a kormánynak.

A pénteken este tartott minisztertanácsban elfogadták a közmunkaügyi miniszter javaslatát, hogy

a munkanélküliség leküzdésére az állam részt vegyen a községi munkákban.

Doumergue ajánlatára a kormány elhatározta, hogy erre a célra 175 millió frankos hitelt folyósítanak.

Dandea marosvásárhelyi polgármester felvilágosít bennünket

Milyen is a magyarság arányszáma Marosmegyében és Vásárhelyen?

Marosvásárhely, július 1.

A liberálisok őszi hatalomrajutásával tudvalegileg országsszerte megindult ismét az „interimározás”, a választott községi, városi és megyei tanácsoknak kinevezett időközi bizottságokkal való helyettesítés. S lejártszódott újra — ugyan, ki tartja számon, hányadszor? — a városok vezetéséért való épületes túllekedés és marakodás.

Ebben a tekintetben minden kétséget kizárólag a székely főváros: Marosvásárhely közele, helyesebben az ottani liberális pártszervezet vitte el a pálmát. Annnyira dühöngött benne az egyetértés és egyetakarás, hogy decembertől áprilisig két időközi bizottságot emésztett fel a liberálisok egymás közötti marakodása s azóta a harmadik „interimár” vezetői a város ügyeit, élén a magyarfaló Dandea Emil dr. ügyvéddel és szomorú emlékü primárral. Két elődjével szemben ez a liberális időközi bizottság már teljesen kisebbségmentes, méltóan ahhoz az elvakult szemlénhez, amelyet Dandea dr. képviselt és képvisel Marosvásárhelyen és Marosmegyében.

A Dandea vezetés alatt álló harmadik időközi bizottság kinevezésével győzelmeskedett a marosvásárhelyi liberális szervezet szélsőségesen elfogult és sovén csoportja. Ez a felülkerekedés azonban nem ment minden öszszefűzés és botrányos belső viszálykodás nélkül.

A leváltott 2. számú időközi bizottság volt elnöke, Cretu Miklós tanár, a liberális párt egyik vásárhelyi vezetőembere, keserűségében feltűnőskelő nyilatkozatát adott a Curentul-nak, amely azt április 12-iki számában közölte. Nyilatkozatában Cretu rosszalotta Dandea kinevezését, amely szerinte

kihívás a magyarsággal szemben. Rámutatott arra, hogy emiatt a magyarság tiltakozásképpen visszavonta képviselőit mind a városi, mint a megyei tanácsból, amelyek most csak román tagokkal működnek, holott — mondotta a félretaszított liberális korifeus — „megdönthetetlen igazság, hogy a marosmegyei magyarság arányszáma több mint 65 százalék, Marosvásárhely arányszáma pedig még ennél is magasabb. Ennél az arányszámmal fogva a közigazgatási választás a románságra nézve a legnagyobb sikertelenséggel végződhetik, még ha a románság kö-

zös listán veszi is fel a küzdelmet.”

A továbbiakban Cretu tanár, a második liberális időközi bizottság volt elnöke, nyíltan sikarszáll a marosvásárhelyi és marosmegyei magyarsággal való együttműködés mellett, amiben fontos államérdeket is lát, kiváltképpen ezekben a revíziós törekvést időkből.

Ez a nyilatkozat, bármennyire kilátzó volt is a rugója, nagy feltűnést keltett a magyarság körében is, mert elismerte a valóságot, illetve önkéntelenül megközelítette azt. Ki is akarták zární miatta a sovén liberálisok.

A por azonban, amit ez a szókimondó nyilatkozat felvert, még áprilisban elült s azóta a Dandea-együttes zavartalanul urálja ismét a székely fővárost. De ime, Dandea urnak közben nyilván lelkiismeretfurdalásai támadtak, vagy még inkább és valószínűbben ráébredt arra, hogy valahogy erkölcsi alapot kellene maga alá teremtenie, igazolni kellene valamilyen, miért áll csupa román összetételű időközi bizottság a köztudomásúan magyar többségű székely főváros és Marosmegye élén? Ugy látszik, Cretu érvelésének mégis kezd némelyes hatása mutatkozni, ami bizonytalanra teszi a Dandea-csoport uralmát.

Az történt most ugyanis, hogy Dandea — felábrdott és „helyreigazítást” küldött be ugy a Curentulnak, amelyben Cretu nyíltzívű nyilatkozata április 12-én megjelent, nekünk is, mint akik a Cretu-féle nyilatkozatot kivonatossan ismertettük. A Curentul közölte is Dandea replikáját június 24-iki számában, mi azonban ennek is csak kivonatossan adunk helyet, mégpedig korántsem azért, mert Dandea primár ur a sajtótörvényre hivatkozik, hanem csupán kuriózumból, szemléltető példaképpen annak, hogyan szeretnék és próbálják saját szempontjaik és felfogásaik szerint szabályozni a tényleges és kézenfekvő valóságot az elvakult Dandea-féle urak?

Tessék csak idefigyelní: Dandea ur hosszas töprengés után most azt állítja: „egyáltalán nem felel meg a valóságnak, hogy Marosmegye 65 százaléka magyar volna és hogy Marosvásárhely városnak ez az arányszáma még nagyobb lenne. Harcoltam és harcolni fogok, hogy különösen a fővárosban és az ország nevezetese helyein, ahol ezeket a tévedéseket a köztudatba lehet vinni, a tiszta igazságot ismerjék meg. Különösképpen az az igazságtá-

lan beállítás, amely egy román embertől ered s amely egy nemzeti, elterjedt román újságban, a Curentul-ban jelenvén meg, a revizionisták malmára hajtja a vizet, — nem csodálkoznék azon, ha azt holnap Budapestről a rádióban terjesztenék, — kötelez engem arra, hogy válaszoljak a tiszta igazság szellemében és pedig a hivatalos magyarok által készített statisztikai adatainak alapján.”

S ezután Dandea nem egyébként az állítást kecsegtetné meg, mint hogy az 1927. évi Goga-féle népszámlálás idején — amikor is szerinte Marosvásárhelyen magyar ember volt a primár, „kinek és még 2 magyar embernek a vezetése alatt (románok csak statisztika szerepet játszottak) készült az összeírás, — a székely fővárosban csak 48 százalék volt a magyar és 30 és félszázalék a román lakosság, megjegyzi továbbá, hogy „a kimutatott 48 százalékot is le kell szállítani 3—4 százalékkal, hogy a tényleges állapotot megközelítsük”, mert — ugymond — ő maga is ismer mintegy 60 zsidó személyt, akik annakidején mint magyarok jegyeztettek be. Ugyancsak az 1927-beli összeírás szerint, — fejtegeti még Dandea — „annak románellenes irányzata mellett is, Marosmegye lakosságából 53.3 százalék a román és csak 36 és félszázalék a magyar.

Lám, Dandea ur „meggyőzően” kimutatja elődjével, az őszintévé vált Cretu igazgatótanárral és a realis tapasztalattal szemben, hogy a magyarság bizony nincs többségben sem Marosmegyében, sőt még Marosvásárhelyen sem. S előszedi a Goga-féle kétes népszámlálási kétes adatait, amelyeket maga a kormányzat sem ismert el irányadóknak s ezért 1929 végén új, általános népszámlálást rendelt el. Erről Dandea ur egészen megelégedezik s ragaszkodik saját házi statisztikájához.

Nos, Disraeli, a nagy angol államférfi híres kiszólása óta meglehetősen fenntartással szokás viseltetni még a leglelkiismeretesebb és legjóhiszeműben összeállított statisztikák iránt is, annyival inkább nem vagyunk hajlandók csalhatatlannak elfogadni Dandea ur statisztikai érvelését, bármennyire hivatkozik is arra, hogy az általa felhozott adatok magyar polgármester idejéből származnak. Közkeletű tényeket még statisztikai buvészkedésekkel sem lehet megcáfolni s még kevésbé lehet indokoltá tenni azt a képtelenséget, és nyilvánvaló önkényeskedést, hogy Marosvásárhely és Marosmegye irányításából ki vannak zárva a magyarság képviselői, akiket tárgyilagos megítélés szerint a többség is megilletne, amin hogy még a közelmúltban is elismerte ezt mindenki.

Miért nem operál Dandea ur például a valamelyest szabad országos és más választások eredményeivel, amelyek érzékeltették a valóságos helyzetet, a tényleges arányszámot? Tartsanak csak befolyásolatlan megyei és városi választást Marosmegyében, illetőleg a székely fővárosban s akkor Dandea ur aligha fogja kétségbevonni, hogy egypártbeli vetélytársának, akit egyelőre sikerült kieszeleznie, Cretu urnak nagyon is igaza van.

Nem, Dandea ur csak kinevezés alapján állhat Marosvásárhely élén, amelynek szabad választások alapján most is éppugy magyar kellene legyen a polgármestere, mint még nemrégiben is volt, mert a székely fővárosnak igenis még mindig magyar a többsége s magyar a többsége egyelőre Marosmegyének is.

Cretu ur bizony egy cseppet sem tévedett!

Sulyosra fordult Hindenburg állapota

Bécs, július 1.

A Neues Wiener Journal jelentése szerint Hindenburg állapota ismét válságos.

Környezete tegnap sürgősen Neudeckbe hívatta Saucbrück professzort, aki már előzőleg is kezelte a nagybeteg birodalmi elnököt.

KEDDEN, HÖLGYEIM, SIESSÜNK

A GALLIA-HOZ !!

Ne felejtsek el, hogy akik előbb jönnek, azok jutnak hozzá a legkivételesebb alkalmi vételekhez!

GALLIA-liók Brassó, Szabadságtér 3. (Buzasor)

Mi az, ami bőrét üdévé, frissé, fiatalossá varázsolja?

„FLOREAL“ arckrém

hatása páratlan!

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA“ Oradea

Veszekedés Zoro Aga holttestéért

Sztambul, július 1

Az amerikai egyetemeken egymásután jelentkeztek és nagy összeget ajánlottak fel a „világ legöregebb embere“ Zoro Aga holttestéért aki most halt meg Sztambulban.

A sztambuli egyetem azonban a holttestet nem engedi ki Amerikába, hanem

otthon felboncolják és tanulmányozzák a csodálatosan hosszú életű ember testét. Zoro Aga családja azonban bejelentette tiltakozását a holttest felboncolása ellen, sőt az egyik leánya öngyilkossággal fenyegetőzött az esetre, ha — amint mondotta — megszenstegtelenítik apja holttestét.

Kétszáz kisemmizett munkás és tisztviselő követeli a bérét a mezőtelegdi butorgyár elnökgazdáján

Gólya kelepel a petróleumfinomító gyárkéményén — Napszámba járnak a leépített szakmunkások A mezőtelegdi asztalosszövetkezetek, melyek híres portékáikkal az egész országot ellátnak — Kocsma lett a Pénz templomából s a vezérigazgató fröccsel fizet a betéteseknek

Mezőteleg, július 1.

Az állomáson, amikor az ember kinéz a vonat ablakán, azt hinné, hogy egy lüktető életű ipari központba érkezett, ahol a kaszák Péter-Pál-napi koncertjébe imponáló felsőbbbséggel harsog bele a kalapácsok és gépek zakatolása. Karcsu gyárkémények nyulnak az ég felhőtelen kékjébe, alattuk kormos tetők és falak, ciszternák és fantasztikus gépszerkezetek. Külön kis birodalom ez, melynek fával beültetett sétányai mentén hófehér-

re meszelt munkáslakások sorakoznak az aranyló buzaföldekig, ahol a kalászkok között az élet jogait és jelenvalóságát hirdeti a pipacs s zafirként ragyog a kék buzavirág. Gyönyörű kép ez, amiről verset is lehetne írni, ha az embert nem kólintaná fejbe a valóság a maga kiméletlen igazmondásával. Ez a gyár halott, már évek óta mint roppant kádáver fekszik a buzatáblák közepén, gépeit a rozsdá eszi s a munkáscsaládok, kik itt éltek a valaha füstölő és rekedten sikoltó kémények tövében, szétszóródtak a szél-

rőze minden irányába. S hogy a pusztulás még meggyőzőbb erővel hirdesse a maga jelenvalóságát: az egyik gyárkéményre gólya rakott fészket melynek esti kelepelése úgy hangzik, mint templomok nagypénteki kerepelője, ami a halál misztériumáról beszél a hívő lelkeknek...

Az egykori Biharszilágyi Petróleumfinomító R. T. gyártelepe ez, mely ma a Creditul Minier tulajdonát képezi. A regáti érdekcsoport leépítette az üzemet, mert így kívánta meg az üzleti politika.

Friedmann vezérigazgató, a munkanélküliek védangyala

A Tatarosi Aszfaltgyár is lecsökkentett munkáslétszámmal dolgozik. Egy bukaresti tőkecsoport vásárolta meg a magyar érdekeltségű vállalatot, mely ma mindössze 100—150 munkást foglalkoztat.

A petroleumfinomító és az aszfaltgyár elbocsátott munkásai, (közöttük igen sok szakmunkás), akik itt maradtak, most a fűrészgárban dolgoznak, mint egyszerű napszámosok. 25—30 lej keresnek naponta, de így is szívesen dolgoznak, mert Mezőtelegden más munkakaalkalom, más megélhetési lehetőség igazán nincsen.

Néhány fűrészgári munkás megkért, hogy írjam meg Friedmann Józsefről, a fűrészgár vezérigazgatójáról, milyen megértő ember, mennyire a szívén viseli a mezőtelegdi munkanélküliek sorsát. Tölen fával látja el őket, amellet pénzübeli segítséget is nyújt a népesebb családoknak.

Kérésüket szívesen teljesítem, mert utamon, őszintén szólva, nem sok vállalati igazgatóval találkoztam, aki úgy gondolkodna, mint Friedmann ur, ahogyan egy gyárigazgatónak ma gondolkodni illik.

EGY „LEÉGETT“ RÉSZVÉNYES

A község legnagyobb vendéglőjét Márton László bérlé, a leégett mezőtelegdi butorgyár szintén „leégett“ részvényese. Már egészen belejött új mesterségébe, a vendéget kifogástalanul szolgálja ki, ha a pincér történetesen nincs jelen. Márton urnak régi panasz nyomja a lakót s azt ki is önti az ujságíró elé.

Felteszi, hogy milyen különös körülmények között égett le annakidején a butorgyár. Közvetlen azután történt ez, miután pénzübeli a vállalatba fektette.

— Híven égést — mondja — soha életeltem nem láttam. A 500 méter hosszú gyárépület és raktára szinte percek alatt hamvadt el. A biztosító társaság azonban likvidálta az ügyet, így a Banca Generala, a vállalat főhitelezője csaknem egészében megkapta követelését. Mayer Gyula vezérigazgatónak és P. József nevű jogtanácsosának is sikerült kimenteniük több mint félmillió lejt.

Csak a munkásokat és a tisztviselőket nem távoztatták ki, akiknek a gyár 7—8 hónapi munkabérrel tartozik.

— A vállalat ellen indított perben Rozvány Jenő dr. váradai ügyvéd képviselte

a butorgyár körülbelül 200 tisztviselőjét és munkását. Mióta Rozvány külföldre emigrált, ügyvédi képviselőt nélkül állnak — szövetkezetekbe tömörültek, hogy jogos követelésüket a fejedelmi életmódot folytató vezérigazgatón behajthassák.

A MEZŐTELEGDI ASZTALOS-MŰVÉSZEK

A butorgyár kisemmizett munkásai és tervezői — amint más helyen informálnak — szövetkezetekbe tömörültek. Az ötlet kitűnően bevált, jelenleg ugyanis Nagypárad butorszükségletének tekintélyes részét a mezőtelegdi asztalos-szövetkezetek látják el. Drága finom butorok is készülnek itten, amelyek ár

dolgaiban vigan konkurrálnak a nagyvárosi butorüzemek portékáival.

Abban a műhelyben például, amelynek élén Szilágyi István ipariskolát végzett műasztalos áll, a legmodernebb amerikai és német minták után készülnek az erdélyi nagy városokból beérkező rendelések. Mezőtelegden igen jó híre van a butorpiacra s a szövetkezetek most már azon gondolkodnak, hogy valamiképpen bekapcsolódjanak a főváros nagyobb lehetőségeket nyújtó üzleti életébe.

A BANKBETÉT, AMELYBŐL „HOSSZULÉPÉS“ LETT

Az asztalosműhely szomszédságában áll a mezőtelegdi bank épülete. Homlokáról

Óriási tüzvész Galacban

Az egyik leégett ház tulajdonosa megőrült

Galac, július 1.

Galac egyik külvárosában, Labonoff Avram és Jacob fakereskedők házában a péntekről szombatra virradó éjszaka folyamán tűz ütött ki. A tűz pillanatok alatt elterjedt a környező házakra és raktárakra is, úgy, hogy egy negyedóra alatt egy egész utca állott lángokban. A kivonult tűzoltók vízhiány miatt nem bírtak a tüzzel. Három ház porig leégett. Az elpusz-

tult házak nem voltak biztosítva. A kár meghaladja a hárommillió lejt.

A gyönyörű házak égése alatt rettenetes jelenetek játszódtak le. Avram Labonoff, az egyik leégett ház tulajdonosa, a kiállott izgalmtól megőrült. A síró őrzőgő embert megkötözve ideggyógyintézetbe szállították. Az oltási munkálatok során több tűzoltó könnyben-súlyosabban megsebesült.

Az interimár baklövésekkel egyenlíti a Nac góliait

Végrehajtóval a Sport ellen

Nagyvárad városa hátralekös pályabér fejében zár alá venne a NAC diadaljellenőit

Nagyvárad, július 1

A városi időközi bizottság ma a Nagyvárad Atlétikai Clubbal szemben látározatot hozott, amelyben felszólítja a sportegyesületet hogy 60 ezer lej tartozását haladéktalanul fizesse ki, ellenkező esetben kilakoltatja a Károly-pályáról.

A szokatlan városi határozatnak az az előzménye, hogy annakidején a NAC a várostól évi 6 ezer lejért bérbe vette a mai sportpálya helyén levő pusztát, ahová az egyesület modern sportte-

lepet épített. Egy ideig a bérösszeget a város rendesen meg is kapta, később azonban elmaradtak a fizetések különböző okok miatt melyek szerint a város szubvenciót juttat a NAC-nak, mint Nagyvárad legnagyobb sportegyesületének s a segélypénzekből levonják majd a pálya bérösszegét. A szubvenció késett, a pályabértartozás egyre növekedett. Hatvanezer lejjel tartozott már a NAC és a város szívtelenül könyörögtelennek mutatkozott.

Szombat délelőtt városi végrehajtók

jelentek meg a pályán, lefoglalták és magukkal vitték a NAC diadalmas külföldi utjainak értékes emlékeit; az ezüst serlegeket és a selyemzászlókat.

Nagyváradon felháborodással beszélnek a város eljárásáról azzal az egyesülettel szemben, amely annyi dicsőséget szerzett, Nagyváradot győzelmei révén mindenütt a világon ismertté tette és nem kevesebb mint nyolc játékosát tüntették ki a Románia válogatott csapatában való szereplésért.

Nagyváradon mozgalom indult meg a NAC hivei között, hogy oldják fel a végrehajtást és mentsék meg a NAC-ot.

Halálba száguldott utasával együtt egy részeg motor-kerékpár-vezető

Budapest, július 1

A Császárfürdő előtt egy száguldó motorkerékpár nekiszaladt egy autóbussznak. A motorkerékpár felborult és utasai kirepültek az uttестre. A motorkerékpár vezetője Tóth Sándor 30 éves kocsis és egy 20 év körüli ismeretlen nő olyan súlyos koponyasérüléseket szenvedtek, hogy már nem tudtak rajtuk segíteni és mindketten meghaltak.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Tóth részeg volt és vezetői igazolványt sem találtak nála. A nő kilétét még nem sikerült megállapítani.

HIREK

Lesz-e háború?

Knickerbocker, ismert amerikai újságíró „Lesz-e háború Európában” címmel kiadta interjuit, amelyeket e körül a tárgy körül folytatott Európa vezető politikusaival, államférfiaival és államfőivel. Mussolini tíz évvel ezelőtt nem tart európai háborútól. Barthou meglehetősen pesszimista és legalább is pár hónappal ezelőtt, amikor az interjú elhangzott, komoly aggodalmát fejezte ki, hogy még 1934-ben kitör a háború. Churchill hasonlóképpen egy, legfeljebb másfél évre teszi az új európai háború kitörésének időpontját. Masaryk nem hisz a háborúban, mert nincs rá pénz. Dollfus pedig úgy véli, hogy Európa békéjének biztosítéka Ausztria függetlensége. Knickerbocker beszélgetéseiből az tűnik ki, hogy a megkérdett államférfiak véleménye szerint Európának három veszélyes pontja van: Ausztria, a Saar-vidék és a lengyel folyósó. Hitler és a német katonai helyzet különösképpen foglalkoztatja Knickerbockert. Az amerikai újságíró két fontos körülményre hívja fel a figyelmet. Az egyik az, hogy Hitler kockázatos háborút semmiesetre sem vállal, mert a vesztes háború elkerülhetetlenül jelentené a nemzetiszocializmus összeomlását és a kommunizmust. A másik pedig az, hogy Németországnak legalább három nyugodt esztendőre és két-száz milliárd márkára volna szüksége, hogy fegyveres felkészültsége elérje azt a szintet, amellyel 1914-ben a háborút elkezdte.

Szóval mindenki tiltakozik ellene, de mindenki készül rá...

— Dettán ismét jégverés pusztított. Tudósítónk jelenti: Dettán ismét jégverés pusztított, amely különösen a lentermésben okozott súlyos károkat.

— Utolsó perbeszéd a grivici perben. A grivici munkások újrafelvételi perében pénteken az elítéltek védőügyvédjei tartották meg beszédeiket. Pénteken délelőtt Solomonescu dr. ügyvéd, délután Olteanu dr. a kitűnő brassói ügyvéd, este pedig Popilian védőügyvéd beszélt. A pénteki tárgyalás esti 10 órakor ért véget. Szombaton délelőtt Grozdea dr. Mircea Lepadatescu dr. és Horia Tâlpeanu ügyvédek védtek az elítélteket. Szombaton a többi védőügyvéd beszélt, beszédjükre a királyi fővádbiztos válaszol, a fővádbiztos replikájára Graer dr. és Sandulian dr. felelt. Ezután a vádlottak élnek az utolsó szó jogával. Itélet vagy szombat éjjel, vagy hétfőn lesz.

— Egy négytagú brassói család súlyos gombamérgezése. Megkezdődött a gombaszezon — megkezdődtek a gombamérgezések is. A gombaszezon első áldozata Béni Ernő Új-utca 1. szám alatt lakó hivatalnok. A család tegnap gombát ebédel, amit a piacon vásároltak és súlyos mérgezést kapott tőle a férfi, az aszszony és a két gyermek is. Az éjszaka a család tagjain a gombamérgezésként olyan súlyos tünetei mutatkoztak, hogy a háziorvosi kezelés nem bizonyult eredményesnek és mindnyájukat be kellett szállítani a Mărzescu-féle kórházba. Állapotuk aggodalomra ad okot. A hivatalos közegek ezután is figyelmeztetik a közönséget, hogy a gombavásárlásoknál nagy körültekintéssel járjon el.

— Szörénymegyei hírek. Schmiedt Éva 22 éves varrónő kőszoda oldattal megmérgezte magát és meghalt. Tettét, a mint bucsulevelében írta életuntagságból követte el. — Mivel a szörénymegyei tanácsválasztásra csak a kormány listáját nyújtották be, a választás elmarad és a listán jelöltek megválasztottnak nyilvánítták. — Orsován vasárnap választják az új városi nagytanácsot, amelynek 12 választott és 6 kinevezett tagja lesz. A magyar párt és liberális párt közös választási listáján a magyar párt 5 helyet kap. — Sadoveanu János kornyai lakos megtöltött revolverét tisztogatta. A fegyver elcsúszott, a golyó Sadoveanu mellébe fúródott és azonnali halálát okozta. — Badescu Prokop bukovecsi lakos, a falu határában legelésző kecskének nyakáról leakarta lopni a csengőket majd a nyáját őrző pásztorra két revolverlövést adott le. A golyók nem találtak. A vakmerő rablót beszállították a karánsebesi ügyészségre.

— Gázolt az utazó autója. Nagyváradról jelentik: Rác Miksa nagyváradi hangszerutazó Zilah közelében autójával elütött egy parasztyereket, aki azonnal meghalt. Rácot a csendőrség a zilah-i ügyészségre szállította.

— Az Ember tragédiája filmen. Londonból jelentik: Az Ember tragédiájának filmesítése, amely a legsúlyosabb művészi feladatok közé tartozik, most mégis — úgy látszik — igen komoly sikerrel bíztat. Dr. Meller Simon, a budapesti Szépművészeti Múzeum ny. igazgatója, akinek művészettörténeti könyveit Európa-szerte ismerik, egészen újszerű elgondolással és megoldással csinálja a szcenáriumot, amire Londonban kapott rövid idővel ezelőtt megbízást. A kiváló esztétikus műve az angliai Korda-gyárban kerül felvételekre.

Az Eiffel-torony a technika egyik csodája, Páris büszkesége, de vannak apró hibái, amelyek nem méltók a híréhez. Az Eiffel-torony — egyre sűrűbben hangzik fel a panasz a francia sajtóban — leírhatatlanul sárgaságban van. Nincs szivettépőbb látvány, mint végigsétálni a technika csodájának valamelyik emeleti folyosóján. Pierre Audiat, a szellemes krónikás szerint az öngyilkosjelöltek nem azért mennek fel az Eiffel-torony tetjére, hogy levessék magukat, hanem azért vetik le magukat, mert fölmentek. A személyzet csupa béna és vak koldusból áll, akiket az utcáskövek szedtek össze. Az emeleteken látható „pursiti” szenzációi egy álmokörrel sújtott ország vigasságaira emlékeztetnek. Az Eiffel-torony szervezte olyan bolondos, hogy ha valaki egyik emeletre váltotta meg a jegyét és a következő emeletre akar fölmenni, félórát gyalogolhat a folyosó tulsó végébe. Ennek az elhanyagolt intézménynek husz tagból álló ellenőrző-bizottsága van. A bizottság azonban, úgy látszik, nem tulsógosan áll „hivatása magaslatán”.

Ausztriában zavartalanul dolgoznak a pokolgépek

Bécs, július 1.

Újabb ausztriai bombarobbanásokról kapunk jelentést. Mürrzuschlag mellett, valamint Leisenberg-Hirtenberg közötti vasútvonalon több pokolgép robbant, amelyek a sineket rongálták meg, de a vonalat sikerült azonnal kijavítani, úgy, hogy a forgalomban nem volt akadály.

Egyik wellachi lakóházban dinamitpatron robbant. A ház lakói csak könnyebben sebesültek meg, de a lakást súlyos rongálások érték.

Bécsben a Thália- és a Haber-utcák sarkán ismeretlen tettesek papírmozsarakat robbantottak fel, melyek nagy riadalmat okoztak a járókelők között.

Valaki a piaci kútból dobta s egy inasgyerek merítette ki a caracali gyalogezred eltűnt mozgósítási tervét

Caracal, július 1.

Megirtuk, hogy a caracali 19 gyalogezred irodájának pánccszekrényéből rejtélyes körülmények között eltűnt az ezred mozgósítási terve. Az ügyben ma szenzációs fordulat állott be: Az eltűnt katonai okmány különös módon megkeverült.

Baru György inasgyereket reggel a gazdája vizért küldte a piaci kútra. A víz merítése közben a gyerek észrevette, hogy

a kútból valami uszkál.

Kihúzza a vizből, az első pillanatban egyszerű könyvnek látszó tárgyat, majd mikor felnyitotta és olvasni kezdte, meg-

— NEM TALÁLJÁK A CSIKSOMLYÓI BETÖRŐKET. Csikszederáról jelentik: Részletesen megirtuk, hogy Balogh Ferenc csiksomlyói nyugalmazott honvédezedes lakásába éjjel ismeretlen tettesek behatoltak. Revolverrel megadásra kényszerítették az idős házaspárt és cselédjüket, összekötötték őket, majd két órán át a legnagyobb lelki nyugalmat pakoltak a lakásban. Magukkal vitték 60 ezer lej készpénzt, értékes ékszert és ruhaneműket. A vakmerő rablással kapcsolatosan a csendőrség erőteljes nyomozást vezetett be. Eddig már több embert vettek gyanúba, de a nyomok hamisnak bizonyultak. Az igazi tettesek sehogyan sem akarnak hurokra kerülni. Most újabb adatok kerültek a csendőrség kezébe s remélik, hogy a vakmerő esetre rövidesen fény derül.

— Lezuhant a kőműves állványról. Bukarestből jelentik: Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a fővárosban. Stefan Joan 46 éves építő munkás, a Constantin Nicolau-utca 4 szám alatti ház első emeletén dolgozott. Munka közben megcsúszott és emeletnyi magasságból az utcára zuhant. A szerencsétlen munkást összezúzott arccal és tagokkal kórházba szállították.

— Vakmerő szökési kísérlet. Fogarásról jelentik: Hirt adtak arról, hogy a fogarasi katonai tüzérség egy kiterjedt lőtávolj bandájának két tagját. Egy-

lepdőve állapította meg, hogy a nizes lakosok katonai feljegyzések vannak.

Mivel már hallomásból tudta az előző napokban történt aktalopásról, azonnal az ezredirodába sietett, ahol az ezredes megállapította, hogy

az inasgyerek a kútból az ellopt mozgósítási tervet halászta ki.

Az a föltevés, hogy a bekötött iratesemét alig néhány órával ezelőtt dobhatta valaki vízbe, a lapok ugyanis csak részben áztak át.

Most abban az irányban halad a nyomozás, hogy a gyanúsítottak közül ki távozott el hazulról a hajnali órákban.

ket sebesülten a fogarasi kórházba szállították, hol karját amputálni kellett. Most a gyógyulófélben levő löszakértő, aki különben a kórházban töltött idő alatt végtelen alázatos volt és nagy megbánást mutatott, furfangos módon kísérelte meg a szökést. Több napon keresztül beteg társaitól paprikát és sót kéregetett össze, ezt kevés homokkal keverte s egy őrizetlen pillanatban átugrott a kórház alacsony drótkerítésén. Mikor az öt mármár elérte, szeme közé szórta a homokos sőt és paprikát. Minden igyekezete és felfangja dacára sikerült elfogni a cigányt s most az ügyészség fogházában megláncoltan várja a továbbiakat.

— A „Lingua Nyelvkönyvek” sorozatában jelent meg dr. Honti Rezsőnek, a József Miksa egyetem olasz lektorának gyakorlati olasz nyelvtana. Ez az első eredeti magyar kézikönyv az olasz beszéd és irodalmi nyelv elsajátítására, mely nemcsak magánhasználatra, hanem tanfolyamok számára is készült. A tanítás a mindennapi élet gondolatköréből vett beszédanyagból, (ruházkodás, étel, lakás, egészség, stb.) indul ki, ebből vezeti le a nyelvtan rendszerét és megfelelő gyakorlatokkal teszi a megtanult anyagot használatban alkalmazható nyelvkészséggé. Az irodalmi nyelvbe költői olvasmányok vezetnek be a tanulót, ugyancsak a gondosan összeválogatott anekdoták, közmondások teszik változatossá és szórakoztatóvá a tanulást. Nyelve a tömegkönyv, az elvont, úgynevezett iskola-dialektustól mentes olasz nyelv, a tiszta toszkániai kiejtés mindvégig pontosan meg van jelölve. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56–58., az udvarban.

Capitol Mozdó, Brassó

Óriási sikerrel fut a legújabb filmszenzáció, mely „teljesen színes film”, tehát minden ruha, vagy tárgy olyan színű, mint a való életben

»PANOPTIKUM«

Pótműsor: Pathé zsmál.

(Wachsmuseum)

Pótműsor: Pathé-zsmál.

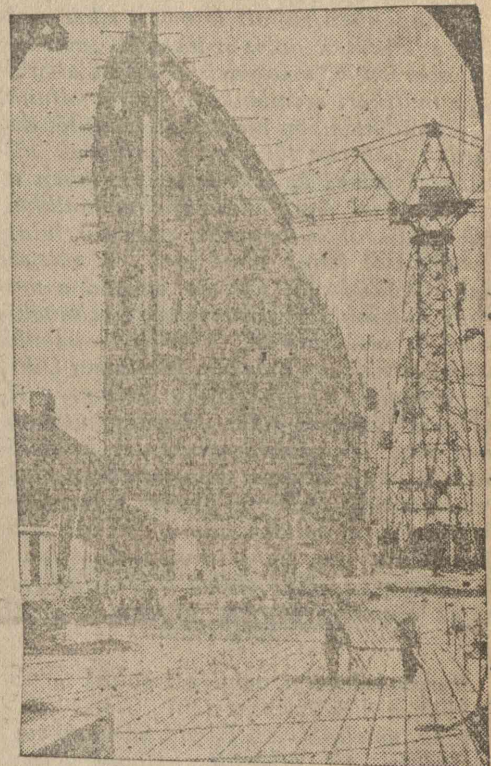
A filmtechnika legnagyobb csodája. Berlin, Bécs Budapest, Bukarest hónapokig látszott.

Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy matiné: „Fratellini”, szenzáció a Hotel Savoyban

ABLAK

— Van még, aki olyan jól él. Konstanból jelentik: A konstancai kikötőben péntek délután elegáns, könnyű jacht vetett horgonyt. A kecses alkotmány, a Dorianna jacht nevet viseli és egy ismert dán milliomos tulajdona. A hajón, a milliomoson és a parancsnokon kívül matrózoknak öltözött leányok teljesítenek szolgálatot. Az érdekes vendég, rövid megszakítás után, folytatja világkörűli útját.

MÉGIS MEGÉPITIK
A VILÁG LEGNAGYOBB HAJÓJÁT

A Cunard White Star Linie angol hajós-társaság műhelyeiben éveken ezelőtt megkezdtek egy 75 ezer tonnás személyszállító óriásgőzös építését, de közben pénzhány miatt abba is hagyták. Most az angol kormány támogatásával ismét tovább építik a világ legnagyobb hajóját, amelynek többek között az lesz a feladata, hogy új gyorsasági csúcsteljesítményt állítson fel Európa és Amerika között.

Hétfőn kerül a kolozsvári tábla elé a feketeszesz-panama

Kolozsvár, július 1.

A múlt év márciusában feketeszesz-panama miatt elítélt 56 vádlott felelősségét hétfőn tárgyalja a kolozsvári tábla.

A fővádlottak: Weinstein Gyula, Gáspár István, Rotschild Sándor, akiket a törvényszék 2–2 évre, Boeriu Andrei, Strol Mária, Rosenwasser Lajos, akiket másfél évre, míg a többiek egy évtől két hónapi elzárásra ítélte a törvényszék.

Ide költözik július 1-én

STR. REGINA MARIA 6

CLUJ

TIZIAN

KLISÉ ÉS RÉZCÍMKE MŰHELY

Dicsőszentmártoni vegyes felvágott

1.

Dicsőszentmárton régi problémája nyert megoldást, Varga János bankigazgató, az új liberálistáji interimár-bizottság elnökének kezdeményezésére. Dicsőszentmártonban hosszú éveken keresztül ihatatlan volt a víz és nem lehetett vízvezeték szolgálat hiányában az utcákat öntözni. Ötletes módon, aránylag kevés költséggel vízgyűjtőt építtetett az új városvezetés, amelyben egy forrás vizét gyűjti össze és a kitűnő és iható víz egy modern szűrőfelszerelés útján kerül a város különböző pontjaira. A vízvezeték bevezetését tovább folytatja a város és ezzel nemcsak a dicsőszentmártoni vízprobléma jutott szerencsés megoldáshoz, de a vízvezeték munkálatoknál sok munkanélküli is nyert ideiglenes elhelyezést.

2.

A napokban zajlott le óriási siker mellett a küllői dalos-szövetségi kerület dalosversenye, amelynek előkészületeiről már multkorai szemlénkben beszámoltunk. A Küllődombon megjelent küllői dalárdák pompás látványt nyújtottak különböző színes és izléses viseleteikben és előadott, jól összetartott énekszámokkal tehetségükről és vezetőik szervező tulajdonságairól tettek tanúságot. A magyar dal küllődombi ünnepe egyben a magyar dalosok összetartásának szimbólumává is szolgálhatott. A zsűri, amelynek tagjai között dr. Inczédy Joksmann Ödön a Romániai Magyar Dalos Szövetség elnöke is részt vett több dalárdát jutalmazott meg teljesítményeikért. A küllőmegyei nagy magyar dalostalálkozó megrendezéséért Adorján Gábor református lelkésznek elősorban, utána pedig Páll Tamás unitárius lelkésznek, Miklós János és Pálffy Lajos unitárius tanítóknak jár ki az elismerés szerény jutalma.

3.

Marosvásárhelyi vendégei voltak a napokban a dicsőszentmártoni „Gloria” dalkörnek, amely Simon László karnagy rendezésében jól sikerült hangversenyyel egybekötött estélyt rendezett.

A hangversenyen Szilágyi Erzsébet, az elismert marosvásárhelyi énekesnő aratott jelentős sikert néhány előadott dalával. Molter Károly az ismert erdélyi író, dicsőszentmártoni intellektueleknek szeltemesen olvasott fel „iró-iparosok”-ról.

Az est meglepetése dr. Benjáminné Erdős Lily volt, aki néhány modern verset recitált meglepő talentummal és átérzéssel.

A marosvásárhelyiek vendégszereplésének más eredménye is volt. A tehetséges előadónőt viszonzásul nemsokára egy marosvásárhelyi pódiumon látjuk viszont.

A telt ház lelkes közönsége sokáig tapogatózott a fenti szereplőkön kívül Vértés Albertnének, is, aki sok tehetséggel kísérte szongorán az énekszámokat.

4.

Az általános leépítések során, amelynek első szomorú megnyilvánulása a megyeszékhely Balázsfalvára való átvitele volt, újabb szomorú hír érkezett Dicsőszentmártonba.

Hivatalos közlemények szerint az osztálymérnökséget is feloszlatták Dicsőszentmártonban, illetőleg annak hatáskörét más hasonló intézményekbe olvasztják be.

Ennek a hivatalnak a leépítése újabb tisztviselők és munkások egzisztenciájába kerül...

Meddig érik még ezek a sorozatos csapások Dicsőszentmártonra?

Paktummal vagy anélkül?

Dicsőszentmárton magyarsága felkészült a választásokra

A dicsőszentmártoni magyarság körében élénk várakozás nyilvánul meg a községi választások iránt.

Bár a községi választások határnapja még nincsen kitűzve, (valószínűleg magasabb taktikai szempontokból), már minden oldalról megindultak a választási paktumokat megelőző tárgyalások.

A dicsőszentmártoni magyarság évek óta a nemzeti-parasztpárti rezsim alatt ezzel a párttal kötött paktum alapján indult a választásokba...

Tempora mutantur...

Az idők változtak és változtak az emberek,

illetőleg a rezsim is. A külsőben levő községi választások alkalmával természetesen most már az uralmon levő liberális pártnak érdeke az, hogy a hatvanszázalékos arányszámot képviselő magyarság voksait egy egyezményes lista folytán magának megszerezze.

Evégből már befejeződtek a liberális párt vezetői és a magyarság vezetői között a paktumos tárgyalások.

Annyi már bizonyos, hogy a liberális párt egy alpolgármesteri állást, (dr. Barabás Béla ügyvéd, volt képviselő, kerül ebbe a pozícióba) és nyolc tanácsosi állást ad, amelyek közül az egyik az állandó választmány tagja is lenne.

A dicsőszentmártoni költségvetés kurtán- furcsán elbánt a kisebbségekkel

Hosszas vajadás után elkészült a dicsőszentmártoni városi költségvetés, mely a város interimár-bizottságának első fegyverténye.

A város költségvetése, a mult évekkal ellentétben magasabb. Nyolc és félmillió lej irányoz elő a város vezetősége a kiadásokra, ami felette súlyos megterheléseket jelent a város hatezer főnyi lakosságára.

Az évek óta befejezelen görög keleti templom építésére százezer lej, az állami iskolákhoz való hozzájárulásra 246 ezer lej, tisztviselői fizetésekre 880 ezer lej irányoz elő a költségvetés, a mely azonban kurtán-furcsán elbánt a kisebbségekkel.

Annak ellenére ugyanis, hogy a városi adófizetők több mint fele magyar, a dicsőszentmártoni városi költségvetés a kisebbségi egyházak részére egyenként tízezer lej irányzott elő.

A mi sikerünk...

A marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság elhatározta a B. L. kezdeményezésére, hogy siremléket állít Sipos Domokos jeltelen sírja fölé

Legutóbbi dicsőszentmártoni szemlénkben szomorú megemlékezésnek adtunk helyet.

Megirtuk, hogy a dicsőszentmártoni származású Sipos Domokosnak, aki az erdélyi magyar irodalom hőskorában játszott vezető szerepet, még ma, hosszú évek multán sincsen a dicsőszentmártoni temetőben megjelölve a sírhantja.

Számtalan kezdeményezés indult meg az egyes erdélyi irodalmi társaságok részéről, a melyek a régi mulasztás pótlását célozták, de ezek az akciók mindinkább elsekélyesedtek.

Most végül, — büszkén valljuk, — főleg a B. L. új akciója és kezdeményezése folytán végre meg lesz jelölve a tragikusan elhunyt

erdélyi magyar író sírhantja.

A marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Társaság tisztújító közgyűlésén elhatározta, hogy már a közeljövőben siremléket emel Sipos Domokosnak a dicsőszentmártoni temetőben.

A kezdeményezés Molter Károly, az országosan ismert erdélyi író érdeme és a marosvásárhelyi irodalmi társaság, amelynek pódiumán indult el először Sipos Domokos, szívvel-lellekkel magáévá tette az indítványt.

Sipos Domokos, az életében sokat szenvedett erdélyi magyar író, legalább a földben méltó keretek között fog nyugodni...

A siremlék leleplezése ünnepélyes külsőségek között fog lefolyni.

Veszélyben van a dicsőszent- mártoni kisebbségi iskoláztatás

A dicsőszentmártoni kisebbségi iskoláztatás komoly veszélyben van. Ez a jelenség nem elszigetelt eset, sajnos, az erdélyi kisvárosokban, de különösen elsősorban ebben a városban, ahol a magyarság abszolút többségben van.

Mintegy tíz évvel ezelőtt szűnt meg egy Angélescu-féle rendelet alapján az egyetlen dicsőszentmártoni kisebbségi középiskola, a református kereskedelmi tagozat és azóta a dicsőszentmártoni magyarságnak, illetőleg a kisebbségi növendékeknek, csak négy kisebbségi iskola, a katolikus, református, unitárius és zsidó elemi iskolák állanak rendelkezésükre.

A dicsőszentmártoni elemi iskolák azonban komoly veszélyben vannak.

A négy elemi iskola összesen 18 osztályában a mostoha kisebbségi tanügyi viszonyok következtében, hat tanító működik.

Ezek az iskolák az állami iskolasegélyek következetes megvonása folytán, a legszomorúbb anyagi viszonyok között tengődnek. Fenntartásuk a legnagyobb nehézségekbe ütközik és tanítóik, mivel állami segélyhez vagy egyáltalán nem, vagy nagyon ritkán jutnak, szintén szomorú helyzetben vannak, családjikkal együtt.

Eközben pedig az állami elemi iskola virul és növendékeinek nagyrésze kisebbségi növendékekből kerül ki.

A dicsőszentmártoni városi költségvetés, a melyet nemrég szerkesztett meg a város vezetősége, újabb halálos csapást mért Dicsőszentmárton kisebbségi iskoláztatására.

Nincsen kevesebbről szó, mint arról, hogy a város határozata folytán az egyik dicsőszentmártoni külső kerületben, az ádamosi részben,

a munkásság számára még egy állami elemi iskolát állít fel, kétszázezer lej költséggel.

Az indokolás egyszerű: az egyetlen dicsőszentmártoni állami elemi iskola túlnépesedést mutat ki, tehát szükség van újabb iskolára.

A városvezetés meglepő intézkedésével szemben egy olyan ötletet vetünk fel, amely, mint halljuk, nem új és amely már elhangzott is több esetben a dicsőszentmártoni magyarság vezetőinek részéről.

A kisebbségi iskoláztatás színvonalának fenntartása és tantervnek méltó honorálása szempontjából valamilyen uton-módon, az egyes felekezetek beleegyezésével és jogainak ronttatásával, egyesíteni kellene a kisebbségi elemi iskolákat, a tanterv közös foglalkoztatásával.

Ismételjük, nem jogfeladást, hanem előnyt jelentene.

Mert a dicsőszentmártoni kisebbségi iskoláztatás ugyanis veszélyben van!

Dicsőszentmárton szélmalom-harca az éhes gáztársaság ellen

Dicsőszentmárton lakossága évek óta a legkétségbeesettebb szélmalom-harcot folytatja a mindenható földgáztársaság éhes igazgatósága ellen.

Az erdélyi gazdag földgázmezők mindenható ura, a földgáztársaság, egészen érthetetlen módon, éppen a koldus Dicsőszentmártont választotta ki kiuzsorázó üzleti politikájának célpontjává.

Addig, amíg Medgyesen és Tordár aránylag méltányos áron jut a földgázhoz a fogyasztó-közönség, Dicsőszentmártonban, éppen a földgáz hazájában, a fogyasztó-közönségnek a fűtési gázért köbméterenként 1.22 lej míg a világításért 1.42 lej köbméterenként a gáztársaság fizet és 50 banit luxusadó címén kell fizetni a fogyasztónak a város pénztárába.

Maga a földgáz fogyasztási alapára is felháborító, de érthetetlen, hogy milyen címen csap hozzá még a különben is drága földgáz köbméteréhez a város 50 banit, luxusadó címén...

1934-ben, a legelképesztőbb technikai találmányok és felfedezések korszakában, mióta luxus a világítás?

Dicsőszentmárton szélmalom-harcában felőrldött már a város gyáripára és felőrldött a fogyasztó publikum is, amelyeknek tartozásai nagyrészt árverés útján hajtotta be a város...

Dicsőszentmárton lakossága most szenved...

Statistikusok kimutatásai szerint a földgázzal való fűtés és világítás semmi sem előnyösebb a fával való fűtés és a villannyal való világítással szemben...

Ezért a lakosságnak azon része, amely még nem tért át a fával való fűtésre, szintén lassan-lassan elhatározza magát a földgázzal való fűtés beszüntetésére és a városvezetőséget beadványokban és küldöttségek útján arra kéri, hogy a villany bevezetésének régóta húzódó problémáját megoldja...

Talán végre a földgáztársaság is fel fog ébredni optimista álmaiból, ha majd a földgázfogyasztók utolsó mohikánjai is le fognak mondani erről a drága gyönyörről...

Erről a luxusról.

AKTUALIS ORVOSI KÖNYV, MELY MINDENKIT ÉRDEKEL!

Dr. Lukács Pál szakorvos:

Az elhízás és a soványító gyógyeljárások

126 oldal, 14 ábrával.

Rövid kivonat a gazdag tartalomjegyzékből:

A normális emberi test — A belső szekréció — Az anyag és energiaforgalom élet- és kor-tának alapvonalai — Az elhízás létrejötte — Az elhízás általános megítélése — Az elhízás külső formái — Az elhízás okozta belső változások — A szív és véredények — Tüdő — Emésztő szervek — Az idegrendszer — Az elhízás különleges típusai — Miért hizunk — Miért fogyunk — Az elhízás megelőzése — Az elhízás gyógykezelése — A táplálkozás — A fogyasztás — A fogyasztás módjai — A diétás fogyasztási módszerek — A diétás módszerek gyakorlati kivitele — Ivókurák — Fogyasztás izommunka által — Vizgyógyászati eljárások — stb., stb. Ár 90 lej E rendkívül fontos munka kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-u. 56—58., az udvarban.

Küzdelem néplünk egészségeért

Dr. VENDE JÁNOS tanársegéd:

A nemi betegségek

okai, tünetei, kezelése, védekezés 60 Lej

Dr. FÖLDES LAJOS főorvos:

A női betegségekről

Megelőzés, védekezés Hasznos tudnivalók egészséges és beteg nőknek!

Ár 102 lej. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában

Vidékre való szállításhoz portót felszámoltunk.

Montecarlo – csőd előtt

Siralmas volt a kis állam mérlege — Montecarlo nem bírja a sok játékkaszinó versenyét — Megszűnik a világhírű Montecarlo önállósága

Montecarlo, július 1.

Aki Montecarlót, a cote d'azur gyöngyét még fénykorából, tündöklésének idejéből ismeri, az — azt hiszem — most nem is tudna ráismerni. A sötét — ahonnan valamikor dívatok indultak el, — most alig két-három „ló-gós” alak sétálgat földreszegzett tekintettel, gondterhes homlokráncokkal a bizonytalan holnap sorsán tüpöngve.

Amióta Montecarlo a hazárdjátékok kizárólagos jogosultságát, monopóliumát elvesztette, amióta az egész világon egyre-másra újabb és újabb játékkaszinók nyitják meg a termeiket, azóta Montecarlo egyetlen létezését veszítette el. A házak, telkek értékei az eddigiek felére szálltak alá, negyven szálloda áll hivatalosan bejelentett felszámolás alatt és az egymásmellett sorakozó redőnyök és cégfeliratok fölött „Megszűnt”, „Zárva”, „Kiadó”, „Eladó” táblák tömegei változnak.

A kaszinó játéktérmeiben a huszonkét rulettasztal közül huszonegy van szürke vászonnal leterítve és csak a huszonkettedik körül álldogál egy pár rettentetlen szisztemás, mintha ebben a halódó városban akarná az életét befejezni.

Pár évvel ezelőtt még a legmerészebb jószág sem merte volna ezt a kihaltságot megjelölni. Még a pálmák is szomorúan látják kókadót, fonnyadt, reményvesztett lombjaikat. Csak fent a városháza előtt látok sötét tömegeket a rekkenő nyári forróságban sorbanállni. Lehetnek vagy négy-öt-százan. Itt fizetik ki a munkanélküli segélyeket. Mindennap az ABC egymásután következő öt betűje kerül sorra.

MIT MOND A JATEKKASZINÓ EZEVI MERLEGE?

Fennállása óta idén először, a játékkaszinó nem tette közzé közgyűlési jegyzőkönyvét a lapokban, hanem azt — miután az alapszabályok előírják, — csak a monakói hivatalos lap közölte le. Az 1932—33. év bevétele 76.746.277 frank volt, míg a kiadás ezzel szemben 58 millió 627.781 frank, vagyis tizenkét millióval kevesebb, mint a megelőző esztendőben. Érdekes tételek még, hogy a 2.250.248 franknyi nyugdíjakkal szemben 3.800.000 frankba került az adminisztráció. Fájdalommal vette tudomásul a közgyűlés, hogy sem alapötkeemelés, sem kölcsönfelvétel nem sikerült és így csak 64 frank jutott idén részvényenként osztalékra. Rössler, az egyik főreszvényes, akit tavaly 4000 részvényével bevásároltak az igazgatóságba, azon a címen jelentette be kilépését, hogy nem marad tagja egy olyan igazgatóságnak, amelyben nem engedik szóhoz jutni. A mérleg a játékkaszinó vagyonát 425.217.573 frankban tünteti fel, amelyből azonban csak 19.787.102 frank szerepel készpénzben, a többi nehezen mobilizálható épületekbe és berendezésekbe van befektetve.

... ES MIT MONDANAK A MONAGEZEK?

Montecarlo pusztulását a beavatottak az alábbi határozott panaszokban jelölték meg: A rulettnél és trente-quarante-nél, aki nem siet a tétjét követelni, annak azt, ahelyett, hogy kifizetnék, beseprik. A trente-quarante-nél csak akkor jelentik az eredményt, amikor a krupier már az alsó sort is kirakta és a kártyákat olyan gyorsan félredobálják, hogy a játékosoknak nincs alkalmuk ellenőrizni, hogy valóban az jött-e ki, amit a krupier bejelentett. Aki reklamáit, annak egyszerűen elveszik a jegyét és soha többé nem léphet be a kaszinóba. Így vették el a jegyét Lady Mac Carthy-nak és a híres Berry Wallnak is, akiket negyven esztendőn keresztül Montecarlo legelőkelőbb vendégeinek tekintettek. Ez az esemény valóságos szenzációnak számított itt tavasszal. Lady Mac Carthy azóta Juan-les-Pins-ben lakik és onnan jár át néha Cannesbe, Berty Wall pedig véglegesen bucsút mondott a Rivierának. Az alkalmazottak a játékosokat mindenféle elképzelhető trükkökkel a rulettől és a trente-quarante-től a kártyához és az újabb bevezetett „Montecarlo hazárd”-nak nevezett kockajátékhoz terelik, mert annál a kaszinónak sokkal több a bevétele. A kockajáték, amelyet Montecarlo mint saját találmányát szeret hangoztatni, nem egyéb, mint az Amerikában már régen ismert „17 american”, csak hogy, míg ott az aranyások legkorlátlanabb játékbarlangjaiban is csak nyolc százalékra dolgozhattak, addig Montecarlo 16 százalékra dolgozik itt. A monagezek Van der Putt (azaz René Leon igazgató) fejét követelik, mert szerintük ő az oka minden rossznak.

Cannes, Menton és San Remo konkurrenciáját már nem bírta el Montecarlo. A rulett be-

vezése a franciaországi kaszinókban éppen akkor érte Montecarlót, amikor a legnagyobb befektetéseket eszközölte és ugyszólván minden pénzkészletét elköltötte. Az új Sportingpalota 200 millióba, a „Montecarlo Palm Beach”-nak nevezett nyári strand ugyancsak 200 millióba, a Cauntry Club, ahol a nemzetközi teniszversenyeket lejátszzák, majdnem ugyanennyibe, azonkívül a tengerpart mellett tavaly kiépített sétány és autót 60 millióba... Honnan tudnák megkeresni ezeket az összegeket 18 millió évi bevétel mellett, akkor, amikor ezenkívül még az államocskára egész költségvetését neki kell fedezni?

MONAKO FRANCIA DEPARTEMENT LESZ

Mi lesz a fejedelemmel, ha Monakó elveszti lételemét. Az egész államocskára a kaszinóban hagyott külföldiek pénze van felépítve. On-

magából a kis ország nem élhet meg. A sziklákon nem terem babér, azaz... legfeljebb csak babér terem. Erre a kérdésre Hanau asszony lapja adja meg a választ. Beszámolom vége felé tartok már, amikor kezembe kerül Marthe Hanau lapja, az „Ecoutez moi!” Abban olvastam, hogy a francia kormány hivatalosan foglalkozik ezzel a gondolattal, hogy Monakót beolvasza francia vármegyévé. A fejedelemtől függ csupán, hogy továbbra is ragaszkodik-e majd függetlenségéhez és kiteszi-e magát és családját a nélkülözés gondjainak, vagy pedig hozzájárul-e ahhoz hogy Franciaországba beolvadjon. Esetben továbbra is ő lenne Monakó feje, mint a departement prefekusa... prefekusi fizetéssel és reprezentációs pótdíjjal, aki sokkal több jövedelmet biztosítana részére, mint a kártyanyereségből eredő bizonytalan jövedelem.

Forradalmi hírek Németországból

Az állítólagos forrongást cáfolják Németországból

Páris, július 1.

Ellenőrizhetetlen párisi forrásokból eredő jelentések szerint Németországban forradalmi zavargások törtek ki.

Ezerint Németország egész területén megindult a forradalom a nemzetiszocialista ura-

lom megdöntésére. Állítólag Röhm kapitányt s rajta kívül igen sok politikust letartóztattak s a zavargók Schleicher tábornokot megölték.

A forradalmi híreket német források határozottan cáfolják.

Megpofozták a hamburgi portugál főkonzult

Berlin, július 1.

Mello hamburgi főkonzult a nyílt utcán néhány rohamosztagos megtámadta és megpofoztta. A rohamosztagosok azért léptek fel ilyen brutálisan a főkonzul ellen, mert nem üdvözölt

egy előtte elvonuló horogkeresztes menetet.

Mello azonnal bejelentette a rajta esett sérelmet a kormánynak, amely hivatalosan is sajnálkozását jelentette ki az eset felett s egyben ígéretet tettek a bűnösök kinyomozására és megbüntetésére.

Éjfélig tartó gyűlésen tárgyalják a költségvetést

Bukarest, július 1.

A képviselőház szombati ülésén, amely reggeltől estig megszakítás nélkül tartott, a költségvetést tárgyalták meg. Erre a fokozott munkára azért van szükség, mert az új költségvetés július 1-én lép életbe és addig minden egyes tételt le kell tárgyalni és meg kell hogy szavazzon a képviselőház. A költségvetési vita során felszólalt Leon dr. kolozsvári egyetemi tanár, aki kijelentette, hogy

a devalorizáció nem lehet megoldás, a kormány a stabilizáció mellett van. Leon után Slavescu pénzügyminiszter beszélt, aki hosszasan ismertette a költségvetést, ismertette annak ujitásait. A pénzügyminiszter beszéde során a következő kijelentést tette: Az előző költségvetésekkel az volt a baj, hogy túl nagy volt a személyi és tulkicsi az anyagi kiadásokra előirányzott összeg. Az új pénz

ügyi törvényeknek ezt a helyzetet kell megváltoztatniok.

A pénzügyminiszter ezután kérte a képviselőházat, hogy szavazza meg a költségvetést.

A Dreptatea felhívása a képviselőkhöz

A nemzeti-parasztpárt hivatalos lapjának, a Dreptateának szombati száma érdekes cikket közöl. A lap felhívja az összes képviselőket és szenátorokat, hogy látogassák szorgalmasan a képviselőházi illetve szenátusi gyűléseket, mert úgy tudják, hogy a kormány bizonyos törvényeket, az ellenzéki képviselők elkerülésével suttymban akar megszavazni.

Mihalache ma hosszasan tanácskozást folytatott Titulescuval. Dinu Bratianu Grigore Filipescuval, a konzervatív párt vezérével találkozott.

LEGUJABB

BESZÜNTETTÉK A BUZA JEGYZÉSÉT

a budapesti tőzsdén. Az intézkedés oka, hogy a buza eladásáról külföldi tárgyalásokat folytatnak s ameddig ezek a tárgyalások tartanak, nem alakulhat ki a buza ára. A készáru eladások ezalatt sem szünetelnek azonban a tőzsdén.

MEGGYILKOLTATTA AZ EDESAPJÁT

Linzben, a Duna partján, meggyilkolta találták Mikesch Ferdinánd tanárt. A rendőrség vallatára fogta a tanár leányát, aki bevallotta, hogy az apját ő gyilkolta meg Steinhammer Richard nevű diák ismerőseivel. A leány vallomása szerint édesapját azért gyilkolta meg, mert állandóan szerelmével üldözte.

ELHALASZTOTTAK A GYILKOS DIÁKOK BÜNYGÉNEK TÁRGYALÁSÁT

A törvényszék ma tárgyalta Popovici Eusebiu három kiskorú gyilkosának büntnyét. A bíróság, tekintettel arra, hogy az orvosszakértők nem terjesztették elő véleményezésüket, a három kisdíák felelős, vagy felelőtlen voltáról, a tárgyalást július 4-ére napolta el.

NÉPSZAVAZÁS A LESZERELÉSROL

Angliában az összes választójoggal bíró férfiak és nőket az ősz folyamán megszavaztatják a leszerelési kérdésben. A szavazó iven két kérdés lesz: fegyverkezzen-e Anglia és tagja maradjon-e továbbra is a Népszövetségnek.

Egymásután kétszer kövelett el öngyilkosságot egy életunt munkanélküli

Nagyvárad, július 1.

Seprényi József nagyváradi szobafestő, aki a télen munkátlanra vált, gyalogszerrel indult az ókirályságba, hogy ott megélhetést keressen.

Ugy látszik azonban, hogy a regát sem szűkölködik szobafestőkben, így Seprényi hosszas bolyongás után ismét visszatért Erdélybe. Először Brassóban, majd Kolozsváron keresett munkát, de itt is sikertelenül. A fizikailag és lelkileg megviselt ember

Kolozsváron öngyilkosságot követett el. Bicskával felvágta ereit, gyors orvosi beavatkozással azonban sikerült megmenteni az életnek.

Kolozsvárról Bánffyhyunadra vándorolt ahol

újbol öngyilkosságot követett el. Szándékát most sem tudta megvalósítani. A hatóságok intézkedésére Nagyváradra szállították, ahol az állami közkházban helyezték el az életunt embert.

Ujabb merényletet kíséreltek meg Ghandi ellen

London, július 1.

Gandhi ellen — ezuttal már rövid idő alatt harmadszor — ismét merényletet kíséreltek meg.

Poona előtt egy hidfőnél vasdarabokat helyeztek a síneken a vonat előtt, amelyen Gandhi is utazott. Szerencsére az egyik vasuti őr észrevette a vasdarabokat, eltávolította, mielőtt a vonat odaért s ezáltal megmentette a biztos kisiklástól.

Átszervezik az angol kormányt

London, július 1.

A lemondott munkügyi miniszter helyére Stanley eddigi közlekedésügyi minisztert nevezték ki.

Az előjelek szerint az angol kormány nagyobbarányu átszervezés előtt áll,

amelynek során az államtitkárokat is kicserélik. Az átszervezésnél elsősorban azon igyekeznek, hogy a fiatalabb nemzedék szerepet kapjon az ország vezetésében.

A teljes átszervezésre valószínűleg csak MacDonald hazaérkezése után kerül sor.

Megmérgezte magát egy magyar író

Budapest, július 1.

Gyenes Rózi író a temetőben, édesapja sírján, megmérgezte magát. Beszállították a kórházba, ahol eszméletre térítették és remélik, hogy megtudják menteni az életnek.

Hátrahagyott levelében azt írja, hogy azért követ el öngyilkosságot, mert nem tud érvényesülni.

Kisebbségi diákok doktorrá avatása a kolozsvári egyetemen

Kolozsvár, július 1.

A jogi fakultáson ma doktorrá avatták Ferenczy Géza, Fischer István, Hermann Dezső, Hermann Lajos Kanin Mór, Kristóf Ödön, László Izidor, Ürmösy Károly, az államtudományon Kreiser Henrik, az orvosi fakultáson Köppich Ferenc Lakatos Béla, Marossy Erzsébet, Pferschi Tibor, Rosenthal Jakab, a filozófián Végh Sándor kisebbségi diákokat.

Kedvezményes árban a B. L. tíszített olvasó részére 204 Laj helyett csak 99 Laj.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Kellner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

K Ö Z G A Z D A S Á G

Az I. G. Farbenindustrie — román buza Hollandiában — és a román-holland gazdasági ellentét

Hollandia nem hajlandó a román búzán keresztül átmogani a német ipari

London, július 1.

A Financial News „Román buza Németországon keresztül” cím alatt foglalkozik a román-holland gazdasági ellentéttel, amelyről a következőket írja: „Románia és Hollandia között kereskedelmi konfliktus tört ki, amelyet az idézett elő, hogy Hollandia kizárta piacáról az I. G. Farbenindustrie közvetítésével Romániából exportált búzát.

Az I. G. Farben, hogy a német ipar exportlehetőségét emelje, kompenzációs alapon gabonaneműt vásárolt Romániában, amelyet más országokba, így elsősorban Hollandiába exportált tovább.

A holland kormány megállapította, hogy ilyen formán 22 millió holland forint értékű román buza került bevitelre Hollandiába, míg Hollandia kivitele Romániába mindössze 1 millió 500 ezer holland forintot tett ki.

A román búzát Hollandia nem továbbította hanem belső fogyasztásra használta fel s így előállott az furcsa helyzet, hogy a holland fogyasztó közönség finanszírozta a konkurens német ipari exportot.

Azt hiszik, hogy a román búzaexport ilyen kompenzációs formájának betiltását, Hollandia példájára, követni fogják más búzaimportáló államok is, a saját

ipari exportjuk érdekében. Ezzel természetesen megszűnik Németország kivételes helyzete mindazokban a délkelet-európai államokban, amelyekkel hasonló kompenzációs megegyezése van.

A Financial News cikke pontosan megvilágítja a román-holland gazdasági ellentét kialakulását, amelyben időközben az a változás állott be, — amint azt nemrégiben közöltük is — hogy most már egy holland-német ipari csoport tett ajánlatot Romániának hasonló egyezmény megkötésére.

Igy tehát Hollandiának elvben nincs kifogása a román export ellen, és a betiltás révén úgy látszik, a saját ipara részére kívánta a helyzetet kihasználni.

tották meg.

A holland kormány elhatározta, hogy az átlati takarmánypogácsa bevitelének kontingentálását újabb három hónapra meghosszabbítja azzal, hogy az eddigi fajták helyett összesen csak öt fajtát különböztet meg (lenpogácsa, földi mogoró pogácsa, szója-pogácsa, kókusz-pogácsa és egyéb anyagokból készült pogácsa). A megállapított kontingens a múlt év július 1 és szeptember 30 között bevitt átlagsúly 100 százaléka.

A borbéviteli kontingenseket újabb nyolc hónapra hosszabbították meg. Talpbőrre, hajtőszőjőre, szerszám- és nyeregőrre az 1934 és 1931 évben bevitt átlagmennyiség 40 százalékat állapították meg kontingensként. Felsőbőrre és egyéb bőrfajtákra az 1931 és 1932 évi kontingenseket állapították meg.

SVAJCBAZ az egyik legnagyobb jogosított svájci gabonaimportőrre közlése szerint a harmadik évnegyedben Svájcba bevezetett gabonakontingensek tígye a következőképpen áll:

Örleli búzából a kontingensek felét Argentínából és Kanadából kell beszerezni. A megállapított kontingenseknek a második negyedből fennmaradt mennyiségét még be lehet vinni. A kontingensek elosztása még nem történt meg. Búzáz mindenesetre elsősorban azokból az államokból lehet bevinni, amelyek Svájccal kliring-viszonyban vannak.

A takarmánybúza kontingensének 50—70 százaléka még szabad. Ennél elsősorban az európai államok jöhetnek szóba.

Zabból Európa számára a megállapított kontingens 40 százalékat (16 ezer tonnát) tartották fenn.

Árpából túlnyomórészt Romániából kell bevinni (esetleges csúcsi vagy török árpára való átcserelési joggal). A kontingensnek egyelőre 40 százaléka szabad. Azt hiszik, hogy rövidesen megengedik a török árpa bevitelét.

Tengeriből a bevitt Argentínából, Olaszországból és a kliring-államokból engedélyezik.

Áru- és pénzpiac

TEMESVÁR

Buza 420, tengeri 270, zab 310. A többi terményárak változatlanok. A piacon irányzata szilárd.

FOGARAS

Gabonaárak: Árak hektoliterben: Buza 380 400, rozs 270—290, árpa 180—190, zab 170—180, tengeri 240, 6-krumpli 75 lej. Piaci árak: zöldségárak 10—12, paradicsom 16—20, krumpli uj 3 lej kg-ként, kalarábó darabja 1, zöldségpaprika 2, uborka 5-6, kárfiól 7-8, spárgatök 6-7 sörretek 1—2, nagyság szerint; kőtesben 2, murek, petrezselyem 1, hiriha, róka- és csiperkegomba 6—7 lej csomója, fejes zöldkáposzta 10, kisebb 8, olasz kel 4 lej. Gyümölcsárak: Meggyben rengeteget hoztak fel. Árak: nagyban 40 lej vékánként, kicsiben 3 lej literje. Nyári körte 3—4, málna 8, áfonya 6, barack 16—18, körte, minőség szerint 12—20. Baromfiárak: Csirke, rántani való 25—35 páronként; pite 70—80, kacska 60—65, tyúk darabja 35—55, pulyka 120—130, friss hal kiőlja 35. Tejtojásárak: Tojás 0.90—1, tej 4, tejföl 16, vaj 40—45, teavaj 45—50, túró 12, juhsajt 24—26 juhtúrós 22—25, orda 24. Bőr, gyapjúárak: Bőrárbőr, könnyű, fehér 40—45, fekete 50—60, nehéz fehér 50—55, fekete 65—80 darabonként. Mesott gyapjú kilója fehér 60, szép fekete 75. Alattárak: Hízott disznó 100 kilón felül 16—17 lej élőszuliban, választott malac 400—450 párja. Hízalni való állatokban erős a kereslet. 8—9 hónapos szilárd ára 900 lej. Lisztárak változatlanok: 7—8—9 lej.

CSIKAGO

Buza: július 90.50, szeptember 91 egyenlő december 92.50.

Kukorica: júliusra nincs jegyzés, szeptember 61, december 61.

Rozs: július 64.75, szeptember 66 ötnyelcad decemberre nincs jegyzés.

ZARLAT Buza, nyugodt irányzat: július 92.00—92.12 szeptember 92.62—92.75, december 93.37—93.87.

Kukorica, nagy erő irányzat: július 61 szeptember 63, december 64.25.

Zab, erős irányzat: július 43.25, szeptember 44.62, december 45.50.

Rozs, erős irányzat: július 66.50, szeptember 68.50, december 70.75.

WINNIPEG

Buza: július 75.87, október 78, december 79

Buza, bizonytalan irányzat: július 76.87 október 79, december 80.25.

Árpa: július 45.50, október 46.12, december 46.87.

LIVERPOOL

Buza, tartott irányzat: július 4.07 ötnyelcad október 4.11 egykettő, december 5.01 három negyed, március 5.03 ötnyelcad.

Kukorica, tartott irányzat: július 8.03, október 8.03, december 8.06.

A régi kontingentálási rendelet módosított formája lép életbe július 1-től

A kereskedelmi miniszter állásfoglalása a devizarendeletről komplikált kontingentálás ellen

Bukarest, július 1

Az ipar- és kereskedelemügyi miniszter már július elsejével új kontingentálási rendszert akar bevezetni, hogy a behozatalt lehetőleg még jobban megszabja és az új rendszert illetően belüli kedvezőbbben osszák el az importkvótát.

Uj törvény előkészítésére azonban már nem áll elég idő rendelkezésre, tehát a miniszter úgy határozott, hogy július 1-től szeptember 30-ig terjedő időre a régi kontingentálási rendelet módosított formája lép életbe.

Az új módosított rendszer szerint — amelyet a miniszter már elsejétől kezdődően érvényesíteni akar — a behozatali engedélyeket a következőképp adják ki:

Alapul az 1933 július 1-től 1934 július

1-ig importált mennyiséget veszik. Ebből azonban bizonyos százalékat le fognak vonni. A levonás nagysága attól függ, hogy Románia kereskedelmi mérlege milyen arányt mutat fel azokkal az államokkal szemben, amelyekből az árucikket importálták.

Az idényárunknál — hócipő, sárcipő, termények és a többi — a szezon idejére felemelik a kvótát.

Behozni csak azokból az országokból lehet, amelyekből az árucikket 1933 július 1-től 1934 július 1-ig importálták.

A DEVIZAREZSIM ELLEN

Az ipar és kereskedelmi miniszter tarthatatlannak tartja a mai állapotot abból kiindulva, hogy az országban nem tartható fenn egyszerre kontin-

gentálási rezsím és devizarezsím is. Ezért a miniszter indítványozza a kormány gazdasági bizottsága előtt, hogy annak az importörnek,

aki megkapta a behozatali engedélyt, ne legyen szüksége még külön devizaengedélyről is gondoskodni

hanem az importengedély kiadásával együtt jogosítva legyen az áru kifizetéséhez szükséges devizák megszerzésére is. A július elsejével életbe lépő kontingentálási rezsím végleges formája fölött csak a jövő héten döntenek.

Behozatali kérvényeket már július 2-től elfogadnak, de döntést valószínűleg csak a kontingentálási rendszer végleges megállapítása után hoznak a beadott kérvények felett.

kivül hagyásával került a javaslat a szenátus elé.

A vagyonkezelést illető jogi tévedések és téves intézkedések sorozatán túl, végül azt a hallatlan megszorítást tartalmazza a törvényjavaslat, hogy „csak azesetben kerülnek az érdekeltek tulajdonába a birtokok, ha a vagyon illetékes szervei minden más igényükről egyszer és mindenkorra lemondanak.”

Holott a genfi döntés annak ellenére, hogy csak egyrészt ítélte vissza azonnal, — az egész vagyonkomplexumra elismerte jogukat s ezt a jogot a székelyek érvényesíteni is akarják.

Hiába érveltek a szenátusban Gyárfás Elemér és Balogh Artúr szenátorok, a törvényjavaslatot változás nélkül megszavazták.

A javaslatot rövidesen a képviselőház elé terjesztik, ahol a magyar képviselők ismételtén felsorakoztatják azokat az érveket, amelyeket a szenátus nem vett figyelembe, bármennyire is rávilágítanak a csiki székelyek igazságára.

Ismét elkallódott a csiki székelyek igazsága

A szenátusban megszavazott törvényjavaslat nem fedi a genfi döntés szellemét

Csikszereda, július 1.

1923-ban a román kormány minden jogalap nélkül elkobozta a Csiki Magánjavak néven ismert hatalmas vagyonkomplexumot. Egyszerűen arra az álláspontra helyezkedett, hogy a csiki székelyek tulajdonát képező 63 ezer hold erdő és legelő és az ehhez tartozó 106 millió aranykoronát érő leltár a magyar állam tulajdonát képezte s ennek jogutódja a román állam.

Felbecsülhetetlen értékű erdők, hatalmas paloták, üdülőtelep, házak, belsősegek és készpénz, jutott ezzel az állam kezére s az egykor nagy vagyonnal rendelkező székelyek egy csapásra szegények lettek.

Az összes belföldi fórumokat végigjárták vagyonuk visszaszerzésére, de eredménytelenül. Amikor látták, hogy belföldön nem boldogulnak, a párisi kisebbségi szerződés rendelkezéseire hivatkozva, a Népszövetségnél emeltek panaszt. Itt is éveken keresztül húzódott az ügy, míg végül 1932 szeptember 27-én tartott ülésén

a népszövetségi tanács kimondotta, hogy a Csiki Magánjavak elkobzására a román kormánynak semmi törvényes alapja nem volt és az ősi vagyon tulajdonjoga az érdekelt székelyeké. Az általános jogi álláspont leszögezése után úgy döntött a tanács, hogy a vagyon bizonyos részét azonnal vissza kell adni tulajdonosainak — míg a

többire vonatkozólag nyitott utat hagyott független bírósági ítéletekre.

Azóta két év telt el és a kormány csak most nyújtott be törvényjavaslatot a határozat beikkelyezésére. Amikor a törvényjavaslat szövege nyilvánosságra került, újabb meglepetés érte az érdekelteket: kitűnt, hogy a javaslat szövegezése messze áll a nemzetközi döntés szellemétől, olyan megszorításokat alkalmaz, amelybe az érdekeltek soha sem nyugodhatnak bele.

Hiába volt minden intervenció; az aggodalmak és kifogások teljes figyelmen

Uj bevíteli kontingensek Hollandiában és Svájcban

Hága, július 1.

A holland kormány új kontingentálási rendeletet adott ki, amelyben részben meghosszabbítja az eddigi rendelkezéseket, egyrészt pedig megváltoztatja.

Izzólámpákra a május 1-én lejárt bevíteli kontingentálási intézkedéseket újabb hathavi időtartamra meghosszabbították anélkül, hogy az eddigi kontingenseken változtatás történt volna.

Ugyancsak meghosszabbították a cipőárakra vonatkozó kontingensintézkedéseket is további tizenkét hónapra, ugyanakkor azonban

újabb kontingenseket állapítottak meg. A cipőárunknál az eddigi fennálló 3 csoport: 1. cipők, csizmák, papucskok, amelyek egészben vagy részben bőrből készültek; 2. cipők, csizmák és papucskok, amelyek egyáltalán nem, vagy csak kisebb részben készültek bőrből, vagy kacsukból és 3. cipők, csizmák és papucskok, amelyek egészben, vagy nagyobb részben kacsukból készültek, — kontingensét az 1929, 1930 és 1931 évi bevitt páronkénti átlagszámának 35 százalékaiban állapították meg. A kaptára készült cipők kontingensét az 1930 és 1931 évi átlag 100 százalékaiban állapí-

EZ PÁRIS:

1. Bort az asztalra! — kiáltja a Harmadik Köztársaság elnöke
2. Vidám belpoklosok Franciaország fővárosában
3. Izgalom gróf Ségur Vilmos becsülete körül

Mikes Imre párisi riporija

Páris, július 1.

Lebrun, a köztársaság elnöke lelátogatott Medoc-ba, Franciaország híres bortermő vidékére, ahol a szesz, amint mondani szokták, patakokban ömlik. A Rajnán innen még ott sem iszik senki sem vizet, ahol a szőlő egyáltalában nem terem meg. Hát még a medoci vidéken! A csecsemő az anyatejjel együtt szívja be az alkoholt s a hegy levének édes ízével tér meg aggastyánkorában örök nyugalomra.

Mindebből az következne, hogy a medociak betegesek, összeasszottak, izágák, elsatnyultak, korcsok. A logika azonban ezuttal csődöt mond. Ötvennégy kisközség tartozik Medochoz s ez 54 faluból négyszázhet olyan házaspár állott az elnök elé, amely már tulesett az aranylakodalmon, sőt jórészt a gyémántlakodalmon is. Lebrun lelkesülten kiáltott fel:

— Önök az élő tanui annak, hogy a bor az emberi egészség kitünő biztosítéka!

Igy az elnök. A többi előkelőségek pedig kiemelték azt az áldásos hatást, amit a szőlőlől a családi béke, meglegedettség, derű szempontjából gyakorol. Valamelyik lap leközi a medociak „Házi áldását” is:

Ahol asztalon a nedű,
Nem hiányzik ott a derű,
Ahol vidám asszony, férfi,
A golya onnan nem tér ki,
Hol gyermek, ott tisztas munka,
Hol munka, senkinek sincs gondja,
Hol nincs gond, ott áldás, béke,
Boros kancsóm, jössz te végre!

A bornak ez a rajongó tisztelete hagyomány Franciaországban. Már Brillant-Savarin, a párisi konyhaművészet utolérhetetlen fejedelme is megírta emlékiratában, hogy amikor egyszer valamelyik arisztokratának szőlőt szolgált fel csemegeképpen, a gróf megvételten eltolta magától a tányért:

— Kedvenc italomat nem szedem pillá alakjában!

Tehát tradíció, ami odáig fajult, hogy a polgár nemcsak szereti az italt, hanem egyben meg is veti a vizet. Utálja. Gyűlöli. Iszonyodik tőle. Mint a méregtől. Éppen ma írja „Gallus” az előkelő L'Intransigeant-ban, hogy aki vizet iszik, annak tönkremegy mája, veséje. Beteg, rosszkedvű, gonosz. Rossz apa, elveri a pénzt, elszalajtja az asszonyt a házából, baromi módra bánik a gyermekeivel. Végül összeomlik körülötte és családja körül minden.

Szóval ugyanaz a folyamat játszódik le, mint nálunk az alkoholistákkal.

Az Intransigeant költői magaslatig emelkedik a bor védelmében:

— Derűt csak az az elixir csöpögtet belénk, amit a szép földeken a nap jóságos sugarai a mi szívünk örömére lepárol.

Ha csupán a politika és a sajtó védené az alkoholt akkor még nem lenne baj. Elvégre azt mondaná az ember, hogy Franciaországnak elsőrangú államgazdasági érdeke a borfogyasztás, uszítják tehát a bamba emberfiát. Sajnos azonban, a tudomány is a szesz mellé állott: éppen az imént került kezembe Pasteur testes tanulmánya arról, hogy a bor igazi gyógyszer.

Ki az a tudós, akit szembeállíthatnánk Pasteurrel? Ki lehetne nagyobb erkölcsi és tudományos tekintély, mint ő?

Az ember a kétely malomkövei között lódlódik. Hogyan meggyőző? Ha iszik, vagy ha nem iszik? Hogyan verheti el az asszonyt a háztól? Borral, vagy vízzel? Hogyan menthetem meg magamat? Alkoholál vagy alkohol nélkül?

Megoldás nincs. A társadalom ellentmondó feleleteket ad a kérdésekre.

Még szerencse, hogy ez a kontradikció nem sokat nyom a latban. Mert ha pontosan meghatározna is, hogy a szesz-e, vagy a víz, akkor sem segítene sokat rajtunk ez a bűvös csodaszer.

Léven neki ezernyi más mérge, amely minden elixir ellenére is megöl bennünket.

2.

Páris egy pillanatra megriadt. Kiderült ugyanis, hogy a francia fővárosban lep-

rások élnek. Allitók a kínai árusok hurcolják be a betegséget. A legenda szerint egy fiatal lány, aki természetesen tündérszép volt, gyöngygyakéket vásárolt valamelyik kilitől. Egy hónap múlva kiütöttek rajta a belpoklos jelei.

Most, hogy egyik ujság közreadta ezt a történetet, örökre befelelgett a kínaiaknak. Pedig mese az egész. Doktor Gougerot, a tudós professzor rámutat arra, hogy a leprának errefelé nincsen virulenciája. A kínai nyakékeket pedig távolról sem gyártják Kínában, hanem Csehországban s onnan szállítják kilőszámra „made in China” felirással Párisba, amint Európában állítják elő az összes többi egzotikus árukat is.

Függetlenül azonban a poruljárt kínaiaktól, Párisban tényleg élnek leprások. Mindahány a gyarmatokról hurcolta be a betegséget. A Szent Lajos-kórház egyik ódon pavillonjában gyűjtötték össze őket. Már ahhoz képest arany dolguk van, nem kell éhség-lázongásokat rendezniük, s gyógyszert is kapnak anélkül, hogy előzetesen rohamot kelljen intézniük az igazgatóság épülete ellen.

Egy részük szabadon jár-kezik a városban. A Paris-Soir egyik munkatársa ijedt kérdést intézett a Szent Lajos-kórház vezetőjéhez, hogyan engedhetik ezt?

— Hagyja, uram! — felelte bölcs lemondással a főorvos —. Higye el, sokkal nagyobb veszedelemnek lehelkednek önökre, mint a lepra.

Ime egy tudós, aki nem mozog elfogulttan saját szakmájának szűk körében, hanem tisztában van a világhelyzettel is.

Tanulságos kis per a temesvári törvényszéken:

Nem vásárolni — nem felségsértés!

Temesvár, július 1.

Kicsi, de igen érdekes, jellemző és tanulságos az a kis történet, amelyre tegnap a temesvári bíróság felmentő ítéletet tett pontot.

Tavaly beállított Junker Lipót lugosi malomtulajdonoshoz két elszánt megjelent ur, az egyik bottal, a másik táskával. Az első lugosi detektívnek mutatkozott be, a másik „bukaresti szerkesztőnek”. A malomtulajdonost némi rossz érzés fogta el az első pillanathban, amint megpillantotta a botos-táskás ikerpárt. Sejtette, hogy itt nehéz lesz meguszni a dolgot pénz nélkül. Ismerős jelenség ez iparosai előtt. Az utóbbi időben ugyan némileg kiment a divatból. Olyan rosszul mennek az üzletek, hogy nem félnek már az emberek se a bottól, se a táskától. Rosszabb már ugy sem lehet. Sőt a magas ajánlólevélről sem, amivel a kis botos-rohamosztog rendelkezik szokott.

Az ajánlólevél most se hiányzott. A szerkesztő prefekturától mutattak fel holmi pecsételt ajánlólevelet, majd bukaresti fo-

lyóiratok előfizetésére szolitották fel a malomtulajdonost. Azután királyképeket mutattak.

Az öregur mindettől nem ijedt meg. Az ajánlott folyóiratokat nem olvassa, az uralkodó képeit pedig természetesen megvenné, de éppen a köteles tisztelet folytán nem vásárolhat ezekből a képekből. Rosszak. Gyenge a papírjuk. Silány a kivitelük. Így nem akaszhatója ki őket az irodába. Sajnálja, de nem adhat pénzt értük...

— Mit, maga Románia uralkodóját meri sértetni, — kiáltottak fel az urak.

— De, uraim, én csak azt mondtam...

— Semmi beszéd. Mi hivatalos személyek vagyunk. Felveszük a jegyzőkönyvet a felségsértésről.

Azzal már neki is álltak az urak és fagyos nyugalommal felvették a „process-verbal”-t, annál is inkább, mert Junker még erre sem ijedt meg és nem volt hajlandó vásárolni. Azután a fenyegető kopogó bot és a dühösen himbálózó táskák, a hozzájuk tartozó „hivatalos urak”-kal együtt eltávolodtak más, ijedősebb

Juniusi ajándékregényünk Nemes Ferenc

ELEMISTA VOLTAM...

cimmel, a jövő hét folyamán jelenik meg.

A B. L. és N. U. minden olvasója várja ezt a regényt, amely a mai szomorú napokba jókedvet és derűt lop

UJDONSÁG

A FLIT-ROVARIRTÓ-
POR MEGÖLI A PO-
LOSKAKAT, A BOLHÁ-
KAT, A HANGYAKAT
ÉS A TETVEKET.

Legyek, molyok és
szunyogok ellen hasz-
náljuk a híres Flit-
folyadékot.

dik, hogy nem robognak át a tetemen. Végül pedig ott végződik, hogy hasonló esemény után nem egy évet kapnak, hanem ötöt. Amint történetesen, ha egy paraszt ütött volna el egy grófnénit, akkor ezen alul, elrobogás esetén, semmiképpen sem uszta volna meg.

Tehát, mondja tovább ez az álláspont, amikor a gróf elfogadta az egy esztendő, akkor nem felelősséget vállalt, hanem profitált.

Ami azután mutatja, hogy a főnemesi osztály még akkor is hasznát huz, ha véletlenül ő maga esik bele abba a verembe, amit másnak ásott.

Mert hogy a fogházat nem a negyedik rend találta fel az elsőnek, hanem az első a negyediknek, ez legalábbis holtbiztos.

áldozatot keresni, aki még nem unt bele a gyakori, erőszakos pénzkipréselésbe.

Az ügyben tegnap döntött végső fokon a temesvári tábla, amely előtt Radulescu Viktor dr. védőügyvéd kifejtette a tényállást, majd idézte azt a nemrég megjelent miniszteri köriratot, amely szerint minden ilyen, hivatali ajánlólevelekkel alátámasztott „üzletet” el kell utasítani. A hivatalok nem arra valók, hogy tekinthetők „tarhálásra” használják fel.

A jogerős ítélet természetesen felmentésre szolgált. A botos és táskás lovag meg se jelent a bíróság előtt. Az ügy ezzel lezárult, bár nem ártana már egyszer visszafordítani a törvényszakaszkok furkos botját a feljelentőkre. Elvégre a képügy-nökölésből felségsértési vádat kovácsolni az uralkodó személyét belekeverni egy ilyen ügybe: ez az igazi felségsértés.

k. g.

Betiltották a magyar szocdemek gyűlését

Budapest július 1

A magyar szociáldemokrata párt július elsejére hirdetett nagygyűlését a rendőrség betiltotta. A betiltást azzal indokolják, hogy a nagygyűlés zavargásokra adhat alkalmat.

Mi ez?

Detta, július 1.

Adjuk szösz szerint, ahogyan tudósítónk jelenti:

— A Dettai Gazdakör rádiót szerelt fel, amelyre kérte a szokásos engedély megadását. Eddig nem közölt okok miatt az engedélyt megtagadták a gazdakörtől.

Mi ez?! Mi ez?!

HIRDETMEY

zenetanári és tornatanári állásra.

Az aradi római katolikus egyházközség pályázatot hirdet az aradi római katolikus főgimnáziumban betöltendő, kezdő fizetéssel dotálható zenetanári és tornatanári állásra. Pályázhatnak római katolikus vallású, államnévelési képesítéssel bíró tanárok, akik katonai szolgálatuknak már eleget tettek. A kérelmek fűlszerelt kérvények július hó 10-ig az előjárósághoz (Str. Joan Calvin 22.) nyújtandók be.

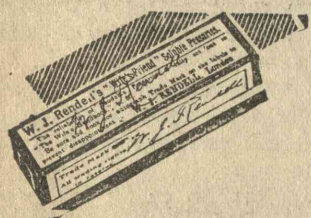
Fulgarine⁹⁹

A legkönnyebb és legelegánsabb **esőköpeny**
Törvényileg védett angol gyártmány és **garantáltan vízhatlan.**
KÖVETELJE AZ EREDETI CIMKÉT:

ÁRA 450 LEI (öv nélkül)

„Fulgarine” 12 színárnyalatban kapható (nők férfiak és gyerekek részére) minden jobb szakszövetben.

„Rendell” pesszárrium

„Wifes friend” — „A feleség barátja”

Az asszonyok ideális övszere

Higiénikus - Hatásos - Olcsó — 1 doboz ára (12 db) 110 lei
Kapható drogériákban és gyógyszerárakban.

SPORT

Az öt első közül négy magyar ..

Kabos Európabajnok!

Az egyéni kardvívásban is ragyogó győzelem arattak a magyarok

Varsó, július 1

Az egyéni kardvívás Európa-bajnokságának döntőjét pénteken fejezték be Varsóban.

Az Európabajnokság a magyar vívók ragyogó győzelmét hozta. Az első öt helyezett közül négy magyar!

Kabos ismét Európabajnok lett!

★

A végeredmény:

Európa 1934 évi kardvívóbajnoka: Kabos (magyar) 8 győzelem, 1 vereség. 2. Gaudini (olasz) 7 győzelem, 2 vereség. 3. Rajcsányi (magyar) 5 győzelem, 4 vereség. 4. Erdélyi (magyar) 4 győzelem, 5 vereség. 5. Kőszegi (magyar) 4 győzelem, 5 vereség. 6. Segda (lengyel) 4 győzelem, 5 vereség. 7. Pinton (olasz) 4 győzelem, 5 vereség. 8. Dobrovolski (lengyel) 3 győzelem, 6 vereség. 9. Montano (olasz) 3 győzelem, 6 vereség. 10. Ragno (olasz) 2 győzelem, 7 vereség.

Kabos egyetlen vereségét Montanótól szenvedte, amikor elsősege már nem volt vitás.

Az ünnepélyes díjkiosztásnál a magyar vívókat lelkesen ünnepelték.

Végeredményben a magyarok öt Európabajnokságot szereztek — a nyolc közül. Amennyit még soha!

Itt az Európabajnoki eredmények felsorolása:

Tőr csapatverseny: Olaszország.

Tőr egyéni: Gaudini olasz.

Női tőr csapatverseny: Magyarország.

Női tőr egyéni: Elek Ilona magyar

Párbajtőr csapatverseny: Franciaország.

Párbajtőr egyéni: Dunay Pál magyar

Kard csapat: Magyarország

Kard egyéni: Kabos Elek magyar.

★

Flavescu érte el a legszebb eredményt a román vívók közül. A második selejtező csoportban 3 győzelemmel holtversenyben végzett Gaudinivel és csak ugy esett ki, hogy Gaudini a holtversenyben 5:1-re verte. Szóval hátszálon mult, hogy a végeredményben második Gaudini nem jutott be a döntőbe!...

Az Universitatea Brassóban a selejtező elkerüléséért, a Brasovia a „szép bucsuzásért” küzd

Brassó, július 1

A Nemzeti Bajnokság A, csoportjának egyik döntő mérkőzése lesz vasárnap Brassóban, az Universitatea—Brasovia találkozó. Az Universitatea számára nagyon fontos a mérkőzés, mert esetleg a harmadik helyet biztosíthatja magának. Amivel a selejtezőt kerülheti el. Az Universitateának életkérdés a győzelem, mert ha győz és a CFR veri a Crisanát, akkor gólaránnyal még második is lehet. A Brasovia viszont győzelemmel akar bucsuzni a Nemzeti Bajnokságtól, miután kiesése már amúgy is megpecsételt volt. Izgalmas mérkőzés lesz tehát vasárnap 6 órakor az IAR pályán.

Ami vasárnap lesz...

Nemzeti Bajnokság

Brassó: Universitatea—Brasovia.
érmesvár: Ripensia—Gloria CFR.
Nagyvárad: NAC—Juventus.
Bukarest: Crisana—CFR

Ligadöntők:

Bukarest: Prahova—Maccabi
Temesvár: TAC—UDR

Football, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor utca 24.

Felkészítők: Kocsis Béla

A Nemzeti Bajnokság A, csoportjában ez a helyzet:

1. Venus	14	9	1	4	41:23	19
2. Crisana	13	7	3	3	28:18	17
3. AMTE	14	7	3	4	26:22	17
4. CFR	13	7	2	4	28:17	16
5. Kinizsi	14	8	0	6	33:25	16
6. Universitatea	13	7	1	5	30:17	15
7. Brasovia TM	13	1	2	10	18:51	4
8. Tricolor	14	1	2	11	14:45	4

Hátralévő mérkőzések: Crisana—CFR, Universitatea—Brasovia.

Az Universitatea Sepsiszentgyörgyön játszik hétfőn a jó játékerőt képviselő helyi válogatotttal. Az U vendégszereplését nagy érdeklődéssel várják.

Középeurópa Kupa

Budapest: Ujpest—Juventus
Bologna: Bologna—Rapid
Zürich: Admira—Napoli (harmadik)

BUKAREST

Turda—IAR 3:2 (2:1) A brassói csapat játéka tetszett. Az IAR góljait Spirea és Jakóczy (11-es) lőtték.

CSERNÓVIC

Jahn—Stadiu Bacan 5:1 (3:1). A keleti ligabajnokság döntője. A Jahn a bajnok.

BUDAPEST

Elektromos—Postások 3:0 (1:0). Amatőrbajnoki mérkőzés Budapest bajnokságáért.

„ALRUHÁS FUTBALLISTA” — ez is valami új. Teplitz megőrizte a Juventus ellen elvesztett Középeurópai Kupa mérkőzést, mert értesülésük szerint a Juventusban nem Varglien II. játszott a jobb-szélső helyén, hanem Donelli, az USA világbajnokságon szereplő csapatának centeré, aki még nincs leigazolva a Juventushoz. Akik látták Donellit Rómában, azt mondják, hogy a tévedés kizárt dolog. Varglien neve alatt Donelli játszott. Ha igaz, akkor Teplitz készülhet — Ujpest ellen...

Cejnar a NAC-ról. Cejnar a nagy-hírű cseh bíró kíséri a Bohemians csapatát. Nagyvárad 1:6-os vereségük után azt nyilatkozta a NAC-ról:

— „A NAC-ról tudtam, hogy a román futball legmértékesebb reprezentánsa, de igazi képességeiről csak ma győződtem meg játékkészsége, taktikai és technikai fejlettsége — őszintén mondom — meglepett. Ennyit nem vártam a NAC-tól. Kiválóan összehangolt egységes csapatot alkot ez a zöld-fehér gárda és azt hiszem, bármelyik közép-európai élcsapattal szemben sikerrel állná meg a helyét. A játékosok közül nekem legjobban Kocsis, Bodola és Kovács játéka tetszett. — Akármelyik nagy proficsapat szívesen látná őket soraiában.”

Három magyar hölgyrekordot javítottak Péter—Pál napján Budapesten. Gerelyben: Krisztian 35.95 m., 80 m. gát: Vértessy 12.7 mp., 4x100 TFSC 53.2 mp.

Kehrling—Gabrovitz kiesett Wimbledonban. A legújabb eredmények: Női egyes: Krahwinkel—Edwards 6:2, 6:4, Cilly Aussem—Harvey 6:1, 6:0. Helene Jacobs—Andrus 6:2, 6:1. Babcock—Mellows 6:1, 6:5. Adomoff—Row 6:3, 5:7, 6:4. Aussem—James 6:1, 6:2. Jacobs—Ingram 4:6, 6:4 5:1. — Férfi egyes: Jamagishi—Lester 9:7, 7:5, 6:3. Boussus—Malfroy 6:1, 6:2, 6:3. Perry—R. Menzel 0:6, 6:3, 5:7, 6:4 6:2! Stoeffen—Bernard 6:4, 6:4, 6:3, Wood—Cooper 4:6, 6:2, 6:2 6:1. Hecht—Avery 7:5, 6:2, 6:1. Lott—Sharpe 7:5, 2:6 6:3, 1:6, 6:4. Jones—Siba 4:6, 6:4 6:1, 6:3 Kirby—Matejka 3:6, 6:4, 6:8, 7:5, 6:2 Crawford—Jamagishi 4:6 6:1 Stoeffen—Lee 6:2, 6:4 6:4. Austin—Hecht 6:3, 6:1.

Férfi páros: Henkel, Denker—de Borman, Lacroix 16:14, 7:5, 4:6, 5:7. 12:10! Kehrling, Gabrovitz—Shaffi, Sleen (indiai) 6:3 4:6 10:8 6:4. Brice, Reed—Menzel Kleinschrott 6:1 6:4, 6:4 Hopman, Tinner—Kehrling, Gabrovitz 6:6, 6:4, 6:2, 9:7 Artens, Metaxa—Metcalf, Winal 6:1, 6:4, 6:4. Borotra, Brugnon—Bernard Merlin 3:6 6:1 8:6 6:3.

ITT A NYÁR!

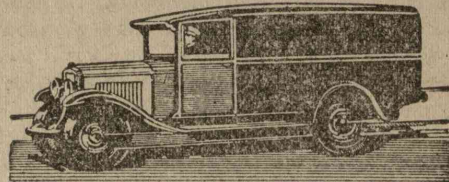
Jelentkezik már a rádiózók ellensége: a légköri zavar. Zajmentes, sőt tengerentúli (gyarmati) vételt csak a rövid hullám biztosít.

INGELEN ultra-super
LUMOPHON
HORNYPHON
BELMONT

„NOVY”-RÁDIÓ

Brassó, Rózsater 19. Telefon 1—99.

VÉGRE EGY
TÖKÉLETES GYÁRTMÁNYI
extase
KÖLNIVIZ
LEBILINCELO ÉS MODERN ILLATTAL
UTÁNZÁSOK ELKERÜLÉSE VÉGÉIG
CSAK EREDETI CSOMAGOLÁSBAN
GYÁRTJAI
Parfumerie Nartier

Eladó FORD gyorssteher

biztonsági zárral ellátott hátsó szekrényvel, 700 kgr teherbírással Teljesen jó állapotban, új gumikkal

Lövinger Arad, Bul. Regina Maria 18.

Gyárosok, kereskedők figyelmébe!

Harmincéves, jó megjelenésű, agilis fiatalember elvállal bármilyen szakmába való ismerkedést vagy képviselést Erdély egyik forgalmas városában. Prima referenciákkal és garanciával rendelkezik. Megkeresések Cultura, Valea lui Mihai

A TÜNDÉRUJAK

régebbi évfolyamaiból egyes számok

a B. L. kiadóhivatalában kaphatók.

Ennek a nagyszerű magyar kézmunka újságának régebbi számain kiadóhivatalunk a pénz előzetes beküldése mellett a következő árakban szállítja:

5 füzet megrendelése esetén db.-ként	20 Lei
10 " " " " " "	15 " "
20 " " " " " "	13 " "
25 vagy több füzet " " " "	11 " "

A Tündérujak friss számai példányonként 45 — leibe kerülnek.

Ezek a régebbi példányok tehát nagyon olcsók és így a jó háztasszony asztaláról nem hiányozhatnak.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állást keresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Jókarban levő könyökes cipészvarrógép eladó a Tusnádi Hitelszövetkezetnél. 13149

Erdélyi, száraz, tisztított kőmennyagot vásárolunk. Min- azott ajánlatok postafiók 112., Cluj. 13148

Eladó 3 szoba, konyhából álló ház a Kereszt-utcában, 250 ezer lejért. Cim 13147. szám alatt a brassói kiadóban.

Obor, 1927—1932-beli, eladó. Kaiser, Dumbraveni—Erzsébetváros. 13146

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötte 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvos-tályától.

Állást nyer

Gyerekkisasszonyt keresünk, lehetőleg németet, szakképzettséggel és gyakorlattal. Dr. Lederer, Toplița (Mureș).

Az „Unitas” Kiskereskedők beszerzési szövetkezete pályázatot hirdet a következő állásokra: egy könyvelő, egy raktárnok, egy pénztáros. Ezen állások betöltésére csakis óvaddal rendelkezők pályázhatnak. Ezenkívül 2—3 kiszolgálósegéd, egy tisztviselő és egy boltiszkoló szükséges. Mindezen állásokra vonatkozólag a Kiskereskedők szövettség titkársága, (Brasov, Str. Furculița de jos 5. szám alatt) nyújt részletesebb felvilágosítást. 13151

Vegyes

Nagyothallás és fülzugas ellen kérjenek prospektust Németi Móról, Oradea, Aurel Vlaicu 53. 13002

Keresek 2—3 járatú vizimalmot bérbe, elmennék földmőlnárnak, úgy malomba almolárnak, érték mindenféle őrlést, sziták, hengerek kezelését. „Molnár” jellegre. 13152

A HAZICUKRASZAI KEZELŐKÖNYVE, Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tésztaakat mindenki házáig készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel Ára félévazon kötésben 40 lej

Kiadó, lap- és nyomdai kiadó: Lap- és könyvkiadó R-T. Brassó.